

Raport o stanie Gminy Dobrzany

za rok 2023

Spis treści

Wstęp.....	3
Charakterystyka Gminy Dobrzany	4
Informacje finansowe.....	5
Fundusz sołecki	100
Granty sołeckie... ..	11
1. Ochrona środowiska i gospodarka odpadami	122
1.1 Formy ochrony przyrody	122
1.2 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany	122
1.3 Ustalenie wpływu inwestycji na środowisko.....	122
1.4 Usuwanie wyrobów zawierających azbest	122
1.5 Opieka nad zwierzętami bezdomnymi	133
1.6 Program Czyste Powietrze	133
1.7 Gospodarka odpadami	144
1.7.1 Obowiązujące stawki opłat za odpady komunalne:	155
1.7.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	155
1.7.3 Łączna ilość wytworzonych odpadów komunalnych	16
1.7.4 Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	16
1.7.5 Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	166
1.7.6 Recykling odpadów	177
2. Oświata i wychowanie	188
2.1 Struktura organizacyjna placówek oświatowych	188
2.2. Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Ancymonek w Dobrzanach.....	18
2.3. Realizacja zadań edukacyjnych	19
2.4. Wyniki diagnoz i egzaminów końcowych	19
2.5. Osiągnięcia szkoły uczniów i nauczycieli	20
2.6. Stan bazy i wyposażenia Zespołu Szkół Publicznych	21
2.7. Inne formy działalności ZSP w Dobrzanach	22
2.8. Nagrody i wyróżnienia Burmistrza Dobrzan dla najlepszych uczniów	22
2.9. Formy pomocy o charakterze socjalnym dla uczniów	22
3. Kultura, sport i rekreacja.....	233
3.1.Kultura.....	243
3.2. Biblioteka.....	28
3.3. Opieka nad zabytkami	31
3.4. Sport.....	32
3.5. Turystyka i rekreacja	333
4. Bezpieczeństwo publiczne.....	34
5. Pomoc społeczna	35
5.1. Ośrodek Pomocy Społecznej	35
5.2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	40

6. Ochrona zdrowia	42
6.1 Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi	42
7. Infrastruktura komunalna	445
7.1 Cmentarze	45
7.2 Nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy	456
7.3 Utrzymanie czystości i porządku w mieście Dobrzany	488
7.4 Kształtowanie i pielęgnacja roślin	488
7.5 Gospodarka przestrzenna	48
7.6 Gospodarka mieszkaniowa	49
7.7 Gospodarka Wodno-Kanalizacyjna	50
7.8 Stan sieci kanalizacyjnej i wodociągowej	55
7.9 Infrastruktura drogowa	60
7.10 Oświetlenie ulic	61
8. Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych	623
Zakończenie	666

Wstęp

WYSOKA RADO

Przedkładam Państwu, w wymaganym terminie, „Raport o stanie Gminy Dobrzany za 2023 rok”, który jest podsumowaniem działalności organu wykonawczego w minionym roku. W ten sposób wywiązuję się z obowiązku, jaki nakłada na burmistrza art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustanowiony ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych.

Jest to już szósty dokument od początku wprowadzenia tego przepisu, a pierwszy w tej kadencji. Dla tych którzy po raz pierwszy otrzymają go do rąk wyjaśniam, że raport swoją treścią obejmuje wszystkie zagadnienia, określone przez Radę Miejską w Dobrzanych uchwałą Nr IV/42/19 z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów raportu o stanie gminy.

Pragnę jednak nadmienić, że jest to duży skrót zadań jakie codziennie realizowane były przez gminę. Nie znajdą Państwo w nim, między innymi, ogromu spraw indywidualnych i często trudnych decyzji z nimi związanych, z którymi organ wykonawczy zmierza się niemalże codziennie.

Zapewniam jednak, że lektura tego dokumentu, może być dobrym źródłem podstawowych informacji o większości działań, a w szczególności o inwestycjach, wydarzeniach, kondycji finansowej naszej gminy w 2023 roku.

Zachęcam do zapoznania się z treścią raportu, a następnie do udziału w debacie, która będzie miała miejsce na sesji Rady Miejskiej w Dobrzanych.

BURMISTRZ DOBRZAN

Paweł Filip

Charakterystyka Gminy Dobrzany

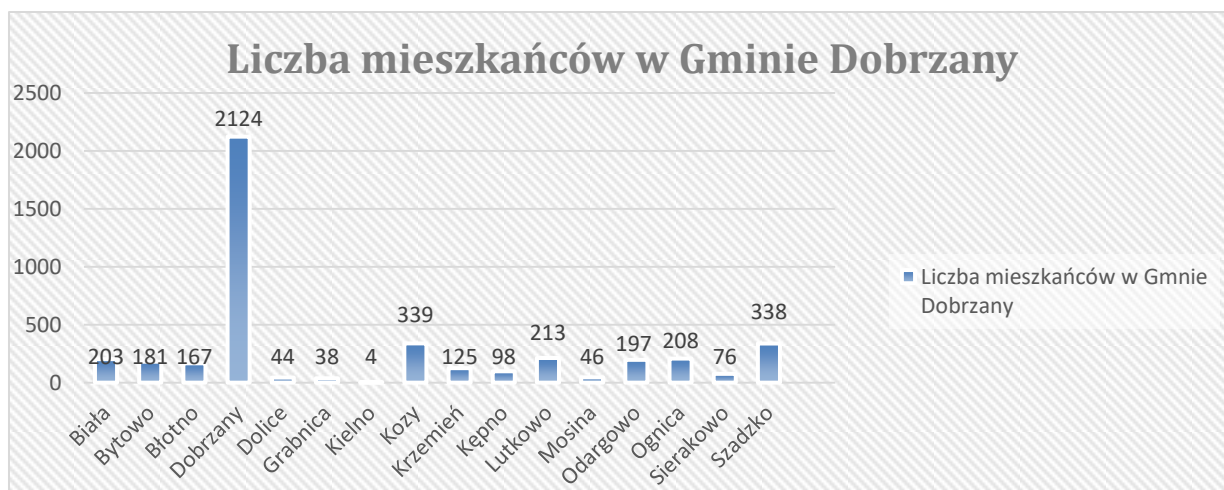
Gmina Dobrzany jest gminą miejsko-wiejską położona jest w południowo-wschodniej części woj. zachodniopomorskiego.

2023	Liczba	miejscowości	15
		sołectw	13
	Powierzchnia w km		134,72 km²

Demografia

W ostatnich latach w Gminie Dobrzany w wyniku migracji oraz niskiego przyrostu naturalnego następuje spadek ludności. Podobnie jak w całym województwie i kraju z roku na rok będziemy obserwować zmniejszającą się liczbę ludności w gminie.

W roku 2023 liczba ludności wyniosła 4401 osoby (stan na 31.12.2023 r.) i kształtowała się następująco:

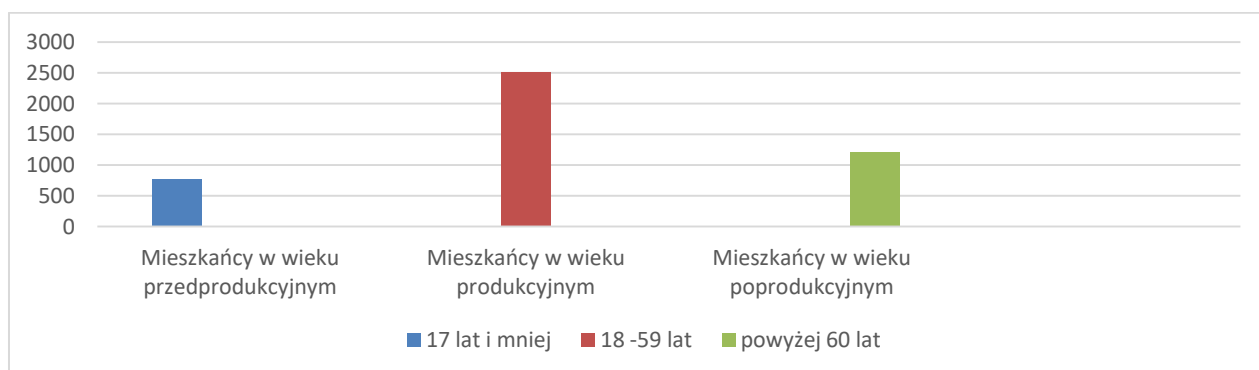

Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym – 17 lat i mniej wyniosła 741 osób.

Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym – 18 - 59 lat wyniosła 2441 osób.

Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – 60 lat i więcej wyniosła 1218 osób .

Średni wiek (rocznikowo) w gminie na dzień 31.12.2023 r. wynosi: 42,5 lat.

W 2023 r. w Gminie Dobrzany urodziło się 22 dzieci, a zmarło 56 osób (w tym 31 kobiet, 25 mężczyzn).

Informacje finansowe

I. Finanse gminy

Budżet Gminy Dobrzany na 2023 rok został uchwalony przez Radę Miejską w Dobrzanych w dniu 29 grudnia 2022 r. uchwałą Nr XLIII/405/22

W roku budżetowym 2023 plan i realizacja budżetu przedstawia się następująco:

	Budżet na początek 2023 r.	Zmiany w trakcie roku	Budżet na koniec 2023 r.
Dochody	35 010 468,99 zł	1 036 698,93 zł	36 047 167,92 zł
Wydatki	40 704 973,99 zł	1 233 859,85 zł	41 938 833,84 zł
Deficyt/Nadwyżka	-5 694 505,00 zł	- 197 160,92 zł	-5 891 665,92 zł

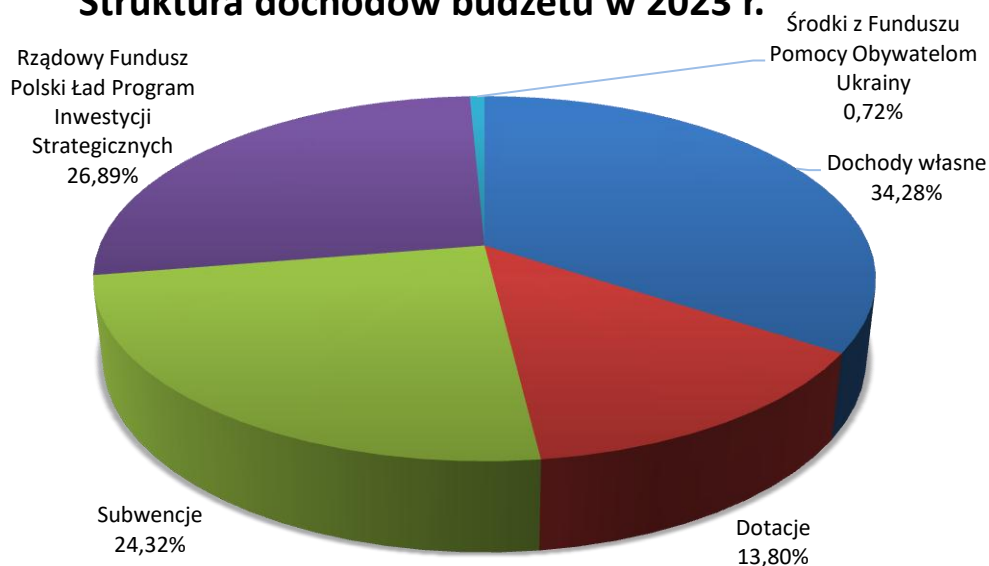
1. Dochody budżetu gminy

Na plan dochodów 36 047 167,92 zł uzyskano wpływy 34 583 416,40 zł tj. 95,94% w tym: dochody bieżące plan 24 729 263,68 zł wykonanie 24 681 725,28 zł tj. 99,81%; dochody majątkowe plan 11 317 904,24 zł wykonanie 9 901 691,12 zł tj. 87,49% dochody ze sprzedaży majątku plan 170 000,00 zł wykonanie 204 318,81 zł tj. 120,19 %

Dochody budżetu gminy w 2023 r. wg. źródeł;

Lp.	Treść	Wartość w zł	Struktura w procentach
1.	Dochody własne	11 854 047,52	34,28%
2.	Dotacje	4 773 984,88	13,80%
3.	Subwencje	8 409 112,00	24,32%
4.	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	9 297 896,28	26,88%
5.	Środki z Funduszu Pomocy Obywatelom Ukrainy	248 375,72	0,72%
	Dochody ogółem	34 583 416,40	100,00%

Struktura dochodów budżetu w 2023 r.

2. Wydatki budżetu gminy

Plan wydatków 41 938 833,84 zł wykonanie wydatków 36 932 766,11 zł tj. 88,06%
w tym: wydatki bieżące plan 25 938 615,43 zł wykonanie 23 718 367,59 zł tj. 91,44%
wydatki majątkowe plan 16 000 218,41 zł wykonanie 13 214 398,52 zł tj. 82,59%
Udział wykonanych wydatków majątkowych w wydatkach ogółem – 35,78%

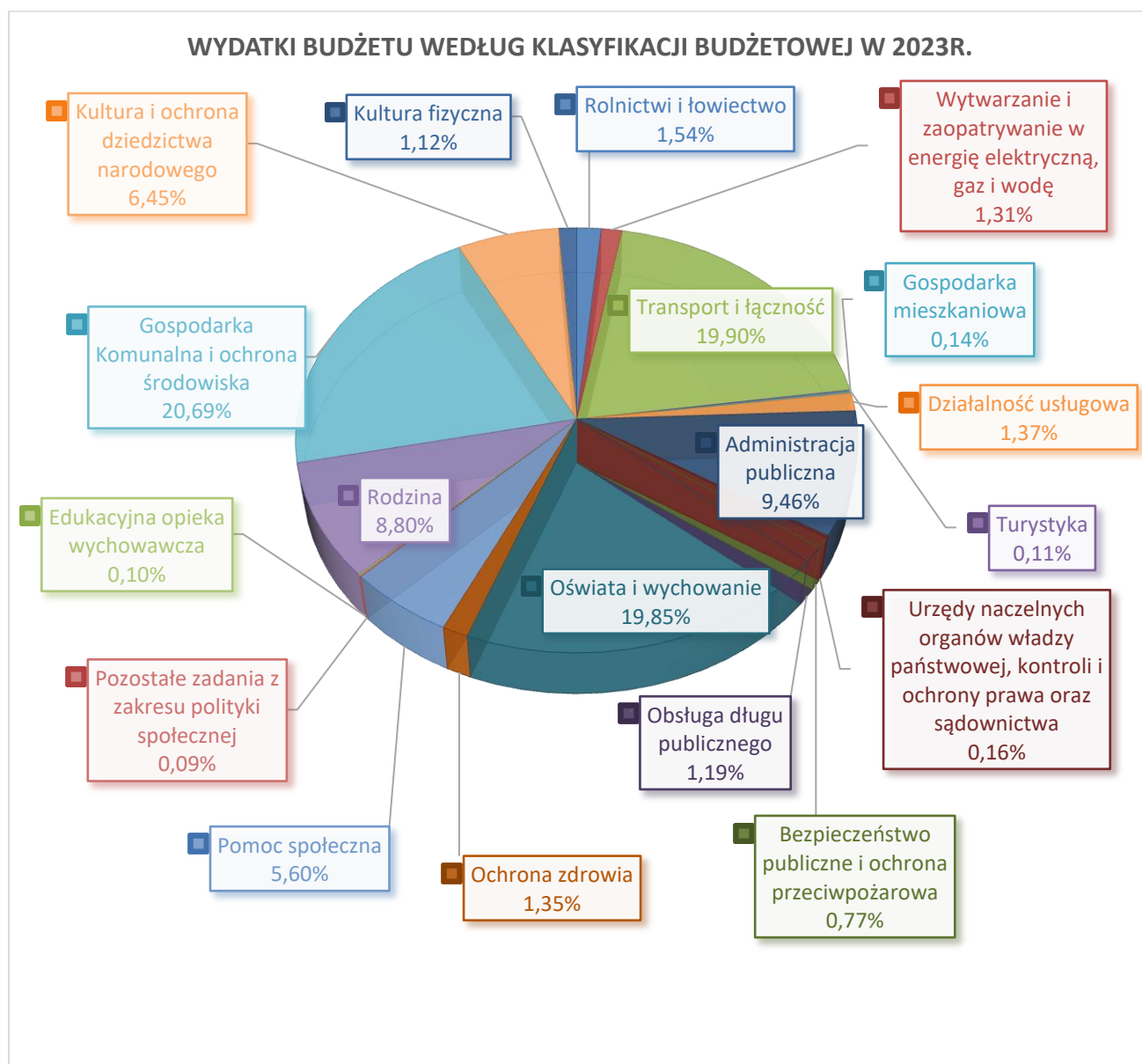
Zestawienie wydatków budżetu według działów klasyfikacji budżetowej:

Dział	Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	581 439,99	569 647,99	97,97%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	600 000,00	483 110,61	80,52%
600	Transport i łączność	7 672 617,18	7 348 223,28	95,77%
630	Turystyka	78 500,00	38 921,87	49,58%
700	Gospodarka mieszkaniowa	62 380,79	51 445,62	82,47%
710	Działalność usługowa	603 634,00	505 399,67	83,73%
750	Administracja publiczna	4 422 886,93	3 491 999,14	78,95%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	62 711,00	57 578,96	91,82%
752		1000	0	0%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	339 700,00	283 763,35	85,53%
757	Obsługa długu publicznego	460 000,00	440 760,88	95,82%
758	Różne rozliczenia	115 000,00	0	0%
801	Oświata i wychowanie	7 658 490,10	7 330 272,35	95,71%
851	Ochrona zdrowia	613 565,87	500 237,45	81,53%
852	Pomoc społeczna	2 263 714,00	2 069 262,10	91,41%
853	Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej	46 210,00	31 461,00	68,08%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	80 720,00	37 956,50	47,02%
855	Rodzina	3 308 213,50	3 250 270,62	98,25%
900	Gospodarka Komunalna i ochrona środowiska	8 388 837,54	7 643 087,65	91,11%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 103 222,03	2 383 510,07	58,09%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	5 000,00	590,40	11,81%
926	Kultura fizyczna	470 990,91	415 266,60	88,17, %
		41 938 833,84	36 932 766,11	88,06%

Wydatki ujęte w tabeli według działów klasyfikacji budżetowej przedstawione zostały na wykresie poniżej, z którego wynika, że największe kwoty wydatków budżetu Gminy Dobrzany w 2023 roku obejmowały działy:

- 900 Gospodarka komunalna – 7,6 mln zł stanowi ok.20,69% wydatków,
- 600 Transport i łączność – 7,3 mln zł stanowi ok. 19,90% wydatków,
- 801 Oświata i wychowanie – 7,3 mln zł stanowi ok. 19,85% wydatków,
- 750 Administracja publiczna – 3,5 mln zł stanowi ok. 9,46% wydatków,
- 855 Rodzina – 3,3 mln zł stanowi ok. 8,80% wydatków,
- 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 2,4 mln zł stanowi ok. 6,45% wydatków,
- 852 Pomoc społeczna – 2,1 mln zł stanowi ok. 5,60% wydatków,
- 010 Rolnictwo i łowiectwo – 0,6 mln zł stanowi ok. 1,54 % wydatków,
- 710 Działalność usługowa – 0,5 mln zł stanowi ok. 1,37% wydatków,
- 851 Ochrona zdrowia – 0,5 mln zł stanowi ok. 1,35% wydatków.

Wydatki w pozostałych działach kształtowały się poniżej 0,5 mln zł i stanowiły znikomy % w porównaniu do całości wydatków wykonanych budżetu w 2023 r.

Realizacja wydatków inwestycyjnych w 2023 r.

Planowane wydatki majątkowe wykonano w kwocie 13 214 398,52 zł. tj. 82,59 %, w tym zrealizowano następujące zadania:

- 1) przebudowa drogi na odcinku od drogi powiatowej 1734Z do Lutkowa – 4 431 718,01 zł;
- 2) budowa drogi gminnej w miejscowości Sierakowo w Gminie Dobrzany – 803 251,87 zł;
- 3) przebudowa drogi gminnej w miejscowości Lutkowo w Gminie Dobrzany – 965 012,18 zł;
- 4) budowa drogi gminnej w Odargowie Gmina Dobrzany – 553 949,66 zł;
- 5) budowa układu drogowego w miejscowości Szadzko (dokończenie inwestycji) – 11 988,78 zł;
- 6) przebudowa odcinka ul. Lipowej w Dobrzanach – 144 211,87 zł;
- 7) wymiana nawierzchni drogi w Białej – 39 436,26 zł;
- 8) wymiana nawierzchni drogi w Kępnie – 49 584,90 zł;
- 9) remont domu pogrzebowego na cmentarzu komunalnym w Dobrzanach – 297 788,30 zł;
- 10) zakup urządzenia wielofunkcyjnego - kopiarka – 23 117,85 zł;
- 11) dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie – 37 000,00 zł;
- 12) dotacja celowa dla Powiatu Stargardzkiego na współfinansowanie urządzenia testowego Masktronik Compact 2000 dla funkcjonariuszy państwowej oraz ochotniczej straży pożarnej – 2 700,00 zł;
- 13) zakup przyczepki dofinansowanej z Fundusz Sprawiedliwości – 13 500,00 zł;
- 14) remont pomieszczeń kuchni i stołówki w Zespole Szkół Publicznych w Dobrzanach” (wykonanie dokumentacji projektowej) – 36 039,00 zł;
- 15) budowa kotłowni przy ul. Jana Pawła II 22 (wykonanie dokumentacji projektowej) – 16 054,96 zł;
- 16) wykonanie instalacji zbiornika na gaz płynny przy ul. Jana Pawła II 22 - 19 288,03 zł;
- 17) budynek przy ul. Jana Pawła II 22 - zwiększenie wartości – 46 399,31 zł;
- 18) budowa przepompowni przy ul. Dworcowej w Dobrzanach – 999 074,70 zł;
- 19) budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kozy gmina Dobrzany – 1 637 781,14 zł;
- 20) modernizacja oczyszczalni ścieków w Dobrzanach (wykonanie Programu Funkcjonalno- Użytkowego) – 105 780,00 zł,
- 21) budowa przyłącza wodnego do Rodzinnych Ogródków Działkowych w Dobrzanach – 15 000,00 zł,
- 22) wykonanie przyłącza wód popłucznych SUW Kozy – 22 755,00 zł;
- 23) zakup kosiarki- traktorek – 15 000,00 zł;
- 24) zakup namiotu (czyste powietrze) – 11.948,59 zł;
- 25) budowa instalacji oświetlenia drogowego na ul. Stargardzkiej – 49 640,58 zł;
- 26) budowa instalacji oświetlenia drogowego ul. Jana Pawła II w Dobrzanach (opracowanie dokumentacji projektowej) – 9 000,00 zł.
- 27) budowa solarnego oświetlenia ulicznego w miejscowościach Odargowo i Sierakowo – 49 852,50 zł;

- 28) budowa oświetlenia drogowego na os. Majowym – ul. Lipowa w Dobrzanach – 8.356,03 zł;
- 29) utwardzenie placu przy ul. Dworcowej w Dobrzanach – 678.894,09 zł;
- 30) zagospodarowanie terenu przy ul. Dworcowej – 29.766,00 zł;
- 31) zakup urządzeń na plac zabaw w Parku Miejskim w Dobrzanach – 142.680,00 zł;
- 32) wykonanie wiaty w Błotnie – 7.750,97 zł;
- 33) zakup i zamontowanie szybkozłączy przedniego i tylnego do koparki – 14.580,42 zł;
- 34) wymiana pokrycia dachowego wiaty na targowisku miejskim Mój Rynek w Dobrzanach – 29.800,00 zł;
- 35) doposażenie placu zabaw w Odargowie (dofinansowane z grantów sołeckich) – 16.533,05 zł;
- 36) plac zabaw przy Urzędzie Miejskim w Dobrzanach (aktualizacja kosztorysu) – 430,50 zł;
- 37) wykonanie wiaty rekreacyjnej w Szadzku (dofinansowane z grantów sołeckich) – 17.300,00 zł;
- 38) budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Bytowo w Gminie Dobrzany – 563.500,00 zł;
- 39) budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Lutkowo w Gminie Dobrzany – 557.350,00 zł;
- 40) budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Sierakowo w Gminie Dobrzany – 402.985,00 zł;
- 41) termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Odargowie (wykonanie kosztorysu inwestorskiego i nakładczego) – 3.075,00 zł;
- 42) wymiana źródeł ciepła wraz z montażem paneli fotowoltaicznych w świetlicy wiejskiej w miejscowości Kozy – 208.977,00 zł;
- 43) wybudowanie ścieżki edukacyjno-przyrodniczej wraz z drewnianą architekturą towarzyszącą na terenach zielonych ZSP w Dobrzanach – 90.761,65 zł;
- 44) modernizacja infrastruktury sportowej na stadionie miejskim w Dobrzanach (mapa do celów projektowych) – 3.690,00 zł;
- 45) budowa studni na stadionie miejskim w Dobrzanach – 31.095,32 zł.

3. Przychody budżetu gminy

Przychody budżetu gminy wynosiły – 8 823 634,55 zł

w tym:

- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych – 900 000,00 zł,
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – 1 269 565,01 zł,
- wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Gminy, wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych – 6 654 059,54 zł.

4. Rozchody budżetu gminy

Rozchody budżetu gminy wynosiły	–	720 000,00 zł
w tym:		
- spłata kredytów	–	630.000,00 zł,
- spłata pożyczek	–	90.000,00 zł.

Rok 2023 zamknął się deficytem budżetu w kwocie 2 349 349,71 zł przy planowanym deficycie w kwocie 5 891 665,92 zł.

Zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynosi 5.407.000,00 zł.

I. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa przyjęta uchwałą Nr XLIII/406/22 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 29 grudnia 2022 r. opracowana na lata 2023 - 2035 na okres spłaty zadłużenia gminy z tytułu kredytów i pożyczek do 2031. Wykazane zostały również zobowiązania zaciągnięte przez Celowy Związek Gmin R-XXI, którego członkiem jest Gmina Dobrzany, przypadające do spłaty w latach 2023-2035 proporcjonalnie do udziałów.

Zachowana została relacja określona w artykule 243 ustawy o finansach publicznych, mówiąca o wskaźnikach spłaty zadłużenia. Załącznikiem do Wieloletniej Prognozy Finansowej jest wykaz przedsięwzięć na lata 2023-2026 obejmujący zadania wieloletnie. Stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich przedstawiony został w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Dobrzany za 2023 rok.

Fundusz sołecki

Uchwałą nr XXVI/265/09 z dnia 26 czerwca 2009 roku Rada Miejska w Dobrzanych wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Są to środki zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć, służących poprawie warunków ich życia.

WYSOKOŚĆ FUNDUSZU SOŁECKIEGO W 2023 ROKU:

Lp.	Nawa sołectwa	Plan na 2023 r.
1.	Biała	20 900,05 zł
2.	Błotno	19 089,40 zł
3.	Bytowo	20 072,33 zł
4.	Dolice	14 899,05 zł
5.	Kępno	15 623,31 zł
6.	Kozy	28 090,91 zł
7.	Krzemień	17 071,82 zł
8.	Lutkowo	21 727,78 zł
9.	Mosina	12 519,34 zł
10.	Odargowo	20 900,05 zł
11.	Ognica	21 262,18 zł
12.	Sierakowo	14 847,31 zł
13.	Szadzko	29 642,89 zł
	OGÓLEM	256 646,42 zł

W raportowanym roku fundusz sołecki został wykonany w 99 %.

Środki te były wydatkowane głównie na:

- 1) pokrycie zobowiązań zaciągniętych w ramach zawartych umów zlecenia na realizację takich zadań jak:
  - a) palenie w świetlicach,
  - b) utrzymanie czystości w pomieszczeniach świetlic,
  - c) utrzymanie porządku i estetyki na terenie sołectw, w tym wykaszanie terenów zielonych,
- 2) doposażenie i remonty świetlic wiejskich,
- 3) doposażenie i remonty placów zabaw,
- 4) zakup namiotów – pawilonów, stołów, ławek,
- 5) remont i konserwacja sceny na placu przy boisku,
- 6) organizacja imprez integracyjnych,
- 7) zakup kosi spalinowej, traktorka,
- 8) zakup materiałów na chodnik,
- 9) naprawa ogrodzenia na placu zabaw i zakup nowych elementów ogrodzenia,
- 10) zakup materiałów na utworzenie boiska do koszykówki,
- 11) zakup materiałów na piłkochwyty,
- 12) zakup materiałów na wiatę.

GRANTY SOŁECKIE 2023 ROK

W dniu 21 czerwca 2023 roku opublikowane zostały wyniki Konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Granty sołeckie 2023”. W konkursie wyłonionych zostało 178 gmin (czyli laureatów konkursu), przy czym z danej gminy wyłonionych mogło być maksymalnie 2 laureatów (czyli sołectw).

Nagrodą w konkursie była możliwość otrzymania pomocy finansowej w wysokości 15.000 zł na sfinansowanie zgłoszonego do realizacji projektu.

Wśród beneficjentów tegorocznej edycji programu w Gminie Dobrzany znalazły się sołectwa Odargowo i Szadzko.

1. Sołectwu Odargowo przyznano dofinansowanie na projekt który dotyczył zakupu i zainstalowania bezpiecznego placu zabaw. Wartość dofinansowania z budżetu województwa zachodniopomorskiego wynosiła 15.000 zł, dofinansowanie z budżetu gminy 1533,05 zł, wartość całkowita projektu 16 533,05 zł.
2. Projekt sołectwa Szadzko pod nazwą „Wspólnie działamy- wiatę stawiamy” dotyczył wykonania wiaty (przy scenie). Wartość dofinansowania 15.000 zł, dofinansowanie z budżetu gminy 2300 zł, wartość całego projektu 17 300,00 zł.

1. Ochrona środowiska i gospodarka odpadami

1.1 Formy ochrony przyrody

Na terenie Gminy Dobrzany występują następujące formy ochrony przyrody:

- 1) Obszary Natura 2000:
  - a) Pojezierze Ińskie,
  - b) Ostoja Ińska;
- 2) Iński Park Krajobrazowy;
- 3) Użytki ekologiczne:
  - a) Ptaszyniec,
  - b) Bagno Ciszewo,
  - c) Niebieski korytarz ekologiczny, koryta rzeki Iny i jej dopływów;
- 4) pomniki przyrody

1.2 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany

W celu realizacji polityki ochrony środowiska uchwałą Nr LI/476/23 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 7 września 2023 r. przyjęto „Program ochrony środowiska dla Gminy Dobrzany na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027- 2030. Program ochrony środowiska zawiera podstawowe informacje na temat stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska na terenie Gminy Dobrzany oraz zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji. Opracowany dokument jest zgodny z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim, i powiatowym. Głównym celem opracowanego programu jest zrównoważony rozwój Gminy Dobrzany dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz stymulowania gospodarki.

1.3 Ustalenie wpływu inwestycji na środowisko

Działania gminy w obszarze ochrony klimatu i powietrza objęły szerokie spektrum przedsięwzięć. W 2016 roku przyjęto do realizacji pierwszą wersję „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany, jest dokumentem strategicznym, obejmującym swoim zakresem obszar terytorialny Gminy Dobrzany. W 2023 roku obowiązywał plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą nr VIII/76/19 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 26.06.2019 r.

Działania w nim ujęte przyczyniają się do realizacji celów określonych na różnych szczeblach administracyjnych. Istotą planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych, i środowiskowych z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych.

Zadania mają na celu poprawę jakości powietrza, redukcję emisji gazów cieplarnianych i ograniczenie zjawisk niskiej emisji poprzez zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnych źródeł energii oraz zmniejszenie zużycia energii.

1.4 Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Gmina Dobrzany w 2023 roku uzyskała pomoc finansową na zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobrzany – 2023”, w wysokości 9.085,00 zł która pochodzi w 50% ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz 50 % ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej w Szczecinie”. W ramach realizowanego projektu usunięto i unieszkodliwiono 18, 400 MG azbestu z 19 nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Dobrzany. Całkowita wartość zadania wyniosła 16 146,00 zł, w tym: dofinansowanie w formie dotacji w kwocie 9 085,00 zł, a różnica w wysokości 7.061,00 zł została pokryta z budżetu Gminy Dobrzany.

Celem powyższego zadania było wyeliminowanie negatywnego oddziaływania azbestu na zdrowie mieszkańców gminy oraz likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko poprzez bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

1.5 Opieka nad zwierzętami bezdomnymi

Gmina Dobrzany w raportowanym roku w ramach ochrony zwierząt współpracowała ze schroniskiem dla zwierząt „Po drugiej stronie Choszczna” – Schronisko dla bezdomnych zwierząt sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Komunalnej 14, 73-200 w Choszczynie.

Schronisko dla bezdomnych zwierząt jest obiektem, który spełnia wszystkie wymagania organizacyjne i techniczne dla tego typu obiektów. Na terenie schroniska zatrudnieni są pracownicy posiadający wiedzę oraz doświadczenie związane z ochroną zwierząt. Opiekę nad zwierzętami w schronisku sprawują także społecznie wolontariusze. Głównie na podstawie zgłoszeń od mieszkańców gminy trafiały tam zwierzęta (koty i psy) porzucone, bezpańskie czy z urazami powypadkowymi.

W ramach ustawowego obowiązku opieki nad zwierzętami, uchwałą nr XLVI/442/23 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 21 marca 2023 r. przyjęto Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie gminy. Program ten oprócz gwarancji schronienia dla zwierząt porzuconych, zapewniał także możliwość finansowania kastracji i sterylizacji zwierząt posiadających właścicieli, bezdomnych przeznaczonych do adopcji, a także kotów wolno żyjących.

Łączny koszt przeznaczony na opiekę bezdomnych zwierząt oraz na zapobieganie bezdomności wyniósł 54 336,95 zł, w tym :

- a) 4700,00 zł za sterylizację/kastrację kotów wolno żyjących ,
- b) 3100 zł za sterylizację / kastrację bezpańskich psów lub kotów w zamian za adopcję przez mieszkańca Gminy Dobrzany,
- c) 1350,00 zł za sterylizację/kastrację psów lub kotów posiadających właścicieli.

Pozostałe koszty w wysokości 45.186,00 zł przeznaczone zostały na wyłapywanie i utrzymanie pod opieką weterynaryjną w schronisku bezdomnych zwierząt z tereny Gminy Dobrzany, w tym w szczególności:

- a) przyjęcie bezdomnego zwierzęcia oraz przeprowadzenie zabiegu sterylizacji,
- b) utrzymanie zwierzęcia w schronisku,
- c) usypianie zwierząt w przypadku wystąpienia takiej konieczności.

Na koniec ubiegłego roku pod opieką schroniska przebywały 4 psy wyłapano z terenu Gminy Dobrzany.

1.6 Program Czyste Powietrze

Poprawa jakości powietrza to w dzisiejszych czasach zadanie priorytetowe wielu gmin. W roku 2023 Gmina Dobrzany kontynuowała Porozumienie z Wojewódzkim Funduszem

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na realizację programu priorytetowego „Czyste Powietrze” którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Nasza Gmina została włączona do wsparcia i obsługi beneficjentów w procesie składania wniosków o dofinansowanie w ramach programu, pomocy w uzyskaniu i rozliczaniu dofinansowania. Mieszkańcy Gminy mogą skorzystać z pomocy pracownika tutejszego Urzędu przy składaniu i rozliczaniu wniosku.

W ramach realizacji Porozumienia do zadań Gminy należy prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego, oraz :

- 1) udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem Wniosku o dofinansowanie,
- 2) wsparcie Wnioskodawców w zakresie przygotowywania Wniosków o dofinansowanie,
- 3) organizacja spotkań informujących o zasadach Programu dla mieszkańców,
- 4) wizyty u mieszkańców, połączone z oceną obecnego źródła ciepła i potrzebą jego wymiany oraz wstępną analizą stanu budynku pod kątem termomodernizacji,
- 5) rozpowszechnianie informacji o możliwości uzyskania dotacji z Programu poprzez różne kanały dystrybucji,
- 6) pomoc Wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników.

W okresie funkcjonowania programu o którym mowa, do końca 2023 r. do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie mieszkańcy Gminy Dobrzany złożyli 120 wniosków o dofinansowanie. Liczba zawartych umów 91. Liczba zrealizowanych przedsięwzięć 49. Suma wypłat dotacji 1.017.356,10 zł. Natomiast w roku 2023 r. złożono 36 wnioski o dofinansowanie. Wnioskowana kwota dotacji to 1.794.500,00 zł.

Warto też wspomnieć, iż Gmina Dobrzany znalazła się liście najaktywniejszych gmin którym przyznano tzw. BONUS czyli możliwość pokrycia dodatkowych kosztów obsługi zadań realizowanych przez Gminę. Pod koniec 2022 roku podpisano porozumienie w sprawie dodatkowego finansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste Powietrze”. W ramach otrzymanego BONUSU w roku 2023 zakupiony został namiot plenerowy w kwocie 11.948,59 zł.

1.7 Gospodarka odpadami

Niezmiennie i zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.), odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli wszystkich rodzajów nieruchomości w 2023 r. organizowała Gmina Dobrzany. Usługi w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych świadczyła firma Remondis Szczecin Sp. z o. o. Za zagospodarowanie odpadów komunalnych zgodnie z umową członkowską odpowiada Celowy Związek Gmin R-XXI, Regionalny Zakład Gospodarowania Odpadami w Słajsinie. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;

- 2) tworzenia i utrzymania punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi;
- 5) wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- 6) utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami;
- 7) usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Systemem gospodarowania odpadami w 2023 r. objęto ogółem 3432 osoby (stan na dzień: 31.12.2023 r.). Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu monitorowanie danych zawartych w deklaracjach i weryfikowanie ich ze stanem faktycznym.

1.7.1 Obowiązujące stawki opłat za odpady komunalne:

- 1) dla nieruchomości zamieszkałych:
  - a) 36,00 zł miesięcznie od pierwszej do piątej osoby w rodzinie zamieszkującej daną nieruchomość,
  - b) 32,00 zł miesięcznie od szóstej i kolejnej osoby w rodzinie zamieszkującej daną nieruchomość;
  - c) zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 1,00 zł za każdą osobę zamieszkujejącą daną nieruchomość.
- 2) dla nieruchomości niezamieszkałych:
  - a) za pojemnik o poj. 120 l - 24,94 zł;
  - b) za pojemnik o poj. 240 l - 49,88 zł;
  - c) za pojemnik o poj. 1100 l – 228,61 zł;
  - d) za worek o poj. 120 l - 24,94 zł
  - e) za worek o pojemności 60 l - 12,47 zł
- 3) dla nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe ryczałtowa stawka 181,90 zł.

1.7.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych niezmiennie funkcjonuje przy ul. Dalekiej, tj. przy oczyszczalni ścieków w Dobrzanach.

Do PSZOK-u można nieodpłatnie oddać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu

poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady.

PSZOK był dostępny dla mieszkańców Gminy Dobrzany dwa razy w tygodniu tj. w środy i soboty.

1.7.3 Łączna ilość wytworzonych odpadów komunalnych

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych z podziałem na frakcję w poszczególnych miesiącach na terenie gminy w 2023 r. (w tonach)

2023		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
zmieszane		78,72	59,74	61,96	62,8	75,32	55,34	67,34	71,66	59,16	78,36	68,66	64,24
suma selektywne		40,68	36,54	48,02	52	56,18	59,68	63,78	76,5	63,78	54,34	75,66	41,90
papier 01 01 15		2,66	1,72	3,04	2,34	2,04	2,74	3,22	5,14	2,9	2,28	2,38	2,78
op. Z twor. Szt. 01 02 15		8,86	7,68	11,44	8,24	11,14	9,7	10,12	13,06	9,76	8,9	10,48	8,22
zm. opak	150106	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
szkło 01 07 15		8,2	6	9,26	6,72	6,66	7,4	6	8,56	10,98	5,96	5,42	4,76
leki 01 32 20		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bio odpady 02 01 20		3,62	3,42	7,24	7,94	13,7	17,14	11,68	15,26	14,66	12,74	38,32	6,18
odpady zawierające rtęć		0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gabaryty 20 03 07		12,62	10,14	7,28	12,68	9,28	12,48	15,74	25,02	9,42	12,38	10,64	8,50
elektrośmieci 20 01 36		0	0,96	0	0	0,68	0	0	0	0	0	0	0
budowlanka 17 09 04		3,78	5,58	2,98	8,14	5,7	0	6,16	7,66	14,62	10,58	7,58	10,58
opony 16 01 03		0,94	1,04	1,82	1,8	2,26	0,84	1,82	1,8	1,44	1,5	0,84	0,88
zawierające freony 200123*		0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
baterie		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budowlane 170107		0	0	4,96	4,14	4,72	9,38	9,04	0	0	0	0	0

1.7.4 Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- 1 819 161,03 zł - opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 8 092,80 zł - kwota uzyskana od nieterminowych wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (upomnienia),
- 3 630,14 zł - odsetki od nieterminowych wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Łączna kwota dochodów uzyskanych w 2023 r. wyniosła **1 830 883,97 zł.**

1.7.5 Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Stosownie do art. 6 r ust. 2- 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.) Gmina Dobrzany z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Łącznie koszt odbioru, transportu

i zagospodarowanie odpadów wyniósł 1 774 802,63 zł. Pozostałe koszty poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi:

- a) 18 085,08 zł - utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
- b) 93 311,72 zł - obsługa administracyjna tego systemu;
- c) 860,53 zł - koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;

Łączna kwota wydatków poniesionych w 2023 r. na system gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosła 1 887 059,96 zł.

Różnica między dochodami z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi a kosztami funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie 56.275,99 zł została pokryta z budżetu gminy.

1.7.6 Recykling odpadów

Zgodnie z art. 3b ust.1 pkt. 2 ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.), poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w roku 2023 wynosić powinien co najmniej 35 %. Osiągnięty poziom przez gminę w roku 2023 wynosi 26,04 %. Konsekwencją nieosiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu są kary finansowe nałożone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Działania Gminy Dobrzany powinny skupić się w dalszym ciągu na podwyższaniu świadomości ekologicznej mieszkańców, związanej z postępowaniem i prawidłową segregacją odpadów, co pozwoli w następnych latach osiągnąć wymagane poziomy recyklingu. Nadal priorytetem pozostaje edukacja i kontrola segregacji odpadów komunalnych.

2. Oświata i wychowanie

2.1 Struktura organizacyjna placówek oświatowych

Do zadań własnych gmin należy prowadzenie przedszkoli i szkół. W Gminie Dobrzany zadania z zakresu edukacji są realizowane poprzez Zespół Szkół Publicznych, który w roku 2023 obejmował swoją działalnością Szkołę Podstawową i Przedszkole.

1. Liczby oddziałów i uczniów/dzieci w placówkach funkcjonujących w Zespole Szkół Publicznych w Dobrzanach przedstawiają się następująco:

	2022/2023		2023/2024	
	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba oddziałów	liczba uczniów
Szkoła Podstawowa	15	320 w tym 2 w Ośrodku rewalidacyjno - wychowawczym	15	309 w tym 3 w Ośrodku rewalidacyjno - wychowawczym
Przedszkole	5	124	6	133

stan na 30 września zgodnie z SIO

2. Kadra pedagogiczna ZSP w Dobrzanach w roku 2023

	2022/2023	2023/2024
nauczyciel dyplomowany	24	21
nauczyciel mianowany	11	12
nauczyciel początkujący	7	7
	42	40

stan na 30 września zgodnie z SIO

3. Administracja i obsługa

Liczba pracowników ogółem - 10 +1 (w ciągu roku przyjęto pracownika obsługi), w tym :

Pracownicy administracji - 3

Pracownicy obsługi - 7 +1

2.2 Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Ancymonek w Dobrzanach

Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Ancymonek w Dobrzanach rozpoczął swoją działalność od września 2023 r. Założycielem punktu przedszkolnego jest Fundacja Przyjaciele Ancymonka z siedzibą w Choszczynie. Punkt Przedszkolny Ancymonek jest dedykowany dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Punkt dysponuje maksymalnie 15 miejscami przeznaczonymi do edukacji i terapii dla dzieci z autyzmem/spektrum autyzmu/Aspargenem oraz innymi niepełnosprawnościami wynikającymi z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego określonymi przez Państwową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Z zajęć opiekuńczo-wychowawczych w 2023 r. korzystało 11 dzieci z Gminy Dobrzany. Dotacja oświatowa przekazana na działalność punktu przedszkolnego z budżetu Gminy Dobrzany w 2023 r. wyniosła 204 573,89 zł.

2.3. Realizacja zadań edukacyjnych

1. W roku 2023 szkoła realizowała zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze zgodnie z programem edukacyjnym obejmującym :
  - a) szkolny zestaw programów nauczania,
  - b) szkolny program wychowawczo-profilaktyczny - obejmujący cele i treści wychowania i profilaktyki, zmodyfikowany po przybyciu uczniów z Ukrainy. Odbyły się uroczystości o treściach patriotycznych związane ze świętami narodowymi,
  - c) program doradztwa zawodowego.W przedszkolu realizowano program wychowania przedszkolnego z uwzględnieniem rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego (dzieci 6-letnie).
2. Liczba uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego – 14. Dla uczniów z niepełnosprawnościami realizowano zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 2 godzin tygodniowo.
3. Pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej 52 uczniów. Opieka psychologiczno-pedagogiczna była sprawowana nad uczniami przez pedagoga, pedagoga specjalnego, nauczycieli specjalistów i psychologa. Zorganizowano formy wsparcia określone w rozporządzeniu o pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzone przez nauczycieli przedmiotów i specjalistów, stosownie do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, w tym zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia dla jednego ucznia szkoły.
4. W czerwcu 2023 r. Szkołę Podstawową ukończyło 52 uczniów
5. Promocję do następnej klasy otrzymało 266 uczniów klas I-VII.

2.4. Wyniki diagnoz i egzaminów końcowych

1. Ogólnopolski Sprawdzian Trzecioklasisty

Uczniowie klas trzecich uczestniczyli w maju 2023 w ogólnopolskim badaniu umiejętności trzecioklasistów przygotowanym przez Wydawnictwo Nowa Era. W diagnozie uzyskali następujące wyniki:

Tabela 1 . Wyniki procentowe trzecioklasistów – maj 2023

	Edukacja polonistyczna		Edukacja matematyczna	
	Oddział	Kraj	Oddział	Kraj
III a	79	73	71	69
III b	73	73	70	69
Średnia obu klas	76	73	70,5	69

2. Egzamin ósmoklasisty 2023

W maju 2023 r. uczniowie klas ósmych przystąpili do egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Uczestniczyło w nim 52 uczniów, w tym 6 uczniów - w warunkach dostosowanych ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne i choroby przewlekłe oraz 2 uczniów z Ukrainy korzystających z dostosowań zarówno warunków i form egzaminu.

Uzyskane wyniki procentowe i staninowe egzaminów przeprowadzonych w 2023 roku potwierdzają dobre przygotowanie ósmoklasistów do egzaminu: wyniki są zdecydowanie

wyższe w stosunku do lat poprzednich i korzystnie prezentują się na tle terytorialnym, co przedstawia poniższa tabela :

Tabela 2. Wyniki procentowe egzaminu ósmoklasisty Szkoły Podstawowej w Dobrzanych w roku 2023 na tle wyników powiatu stargardzkiego, województwa zachodniopomorskiego i kraju

Przedmiot	Oddział	Wynik % oddziału	SP Dobrzany	Powiat stargardzki	Województwo zachodniopomorskie	Kraj
Język polski	VIIIa	65,5	67,34	61	61	66
	VIIIb	69,04				
Matematyka	VIIIa	55,33	56,48	47	49	53
	VIIIb	57,54				
Język angielski	VIIIa	57	61,20	62	64	66
	VIIIb	64,92				

3. Przygotowanie do podjęcia nauki w szkole podstawowej

Wyższe niż w populacji efekty przygotowania sześciolatków do nauki w klasie pierwszej potwierdzają wyniki diagnozy przeprowadzonej na początku roku szkolnego 2023/2024 przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 3 .Wyniki procentowe diagnozy wstępnej pierwszoklasistów – wrzesień 2023

Wymagania ogólne	Wyniki procentowe oddziału I a	Wyniki procentowe oddziału I b	Wyniki procentowe kraj
Przygotowanie do pisania	90	93	86
Przygotowanie do czytania	90	88	77
Umiejętności matematyczne	80	85	82
Umiejętności społeczno-przyrodnicze	90	91	84
Ogółem:	86	88	82

2.5. Osiągnięcia szkoły, uczniów i nauczycieli

W 2023 r. Zespół Szkół Publicznych otrzymał tytuł „Szkoły Roku” w powiecie stargardzkim, w Plebiscybie Edukacyjnym 2023 zorganizowanym przez polską grupę wydawniczą Polska Press. Również uczniowie oraz nauczyciele uczestniczyli w wielu konkursach, plebiscytach

na poziomie województwa bądź powiatowym. Zostając laureatami, finalistami lub otrzymywali wyróżnienia.

Poza konkursami edukacyjnymi uczniowie brali udział w zawodach sportowych, niejednokrotnie plasując się na czołowych miejscach.

2.6. Stan bazy i wyposażenia Zespołu Szkół Publicznych

Priorytetami w działaniach kierownictwa Zespołu Szkół Publicznych w roku 2023 była poprawa warunków nauki i pracy celem podniesienia jakości pracy oraz bezpieczeństwa dzieci przedszkolnych, uczniów i wszystkich pracowników szkoły. Mając na względzie te priorytety realizowano prace remontowe i konserwacyjne oraz modernizacyjne dotyczące obu placówek funkcjonujących w ZSP. W 2023 r. wykonano:

- 1) modernizację sieci LAN – szkoła znalazła się w gronie placówek, które zostały wybrane do pilotażu modernizacji sieci wewnętrznych (LAN). Wszelkie prace związane z modernizacją sfinansowane zostały w ramach działań OSE – Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej,
- 2) remont kuchni,
- 3) remont podłogi w hali gimnastycznej,
- 4) wykonanie decyzji Sanepidu i Straży Pożarnej – w tym naprawa tynków, kominów i ośmiu czap kominowych wraz z demontażem i montażem instalacji odgromowej na budynku tzw. starej szkoły,
- 5) wymiana tablicy rozdzielczej w budynku starej szkoły – wejście od ul. Szkolnej,
- 6) zainstalowanie monitoringu i możliwości automatycznego otwierania drzwi wejściowych do szkoły i przedszkola za pomocą aplikacji,
- 7) realizacja projektu „Klasa w drewna” – budowa wiaty, instalacja małej infrastruktury, tablic i gier edukacyjnych, interaktywnej kostki, ścieżki sensorycznej, budek lęgowych dla ptaków oraz hotelu dla owadów,
- 8) rozszerzenie monitoringu wizyjnego otoczenia szkoły.

Poprawa bazy i wyposażenia przedszkola – rok 2023

Ze względu na zmiany organizacyjne związane ze zwiększeniem od września 2023 liczby oddziałów w przedszkolu do sześciu, konieczne stało się przygotowanie podczas wakacji sal dla oddziałów dzieci odbywających roczne przygotowanie do nauki szkolnej. W tym celu zostały wyremontowane dwie sale i dostosowano je do potrzeb grup dzieci 6-letnich.

Poprawa bazy i wyposażenia Szkoły Podstawowej – rok 2023

Kontynuowano działania na rzecz unowocześniania procesu nauczania poprzez wyposażanie sal w urządzenia i sprzęt multimedialny: monitory i zestawy interaktywne oraz laptopy, tak aby możliwe było wykorzystanie internetu we wszystkich pomieszczeniach obiektu. Modernizacja sieci usprawniła też wykorzystanie dziennika elektronicznego nie tylko w szkole, ale również w przedszkolu. Ponadto w okresie wakacji przygotowano też nowy pokój nauczycielski dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej przeprowadzając remont w dotychczasowym pomieszczeniu szatni. Pokój został wyposażony w urządzenie wielofunkcyjne, laptop i niszczarkę.

Nowe pomieszczenie przygotowano też dla psychologa szkolnego.

W roku 2023 zakupiono też pomoce dydaktyczne do wychowania przedszkolnego, edukacji wczesnoszkolnej, matematyki, języka angielskiego, chemii i muzyki oraz do realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży (zajęcia

rewalidacyjne, logopedyczne, inne zajęcia specjalistyczne prowadzone przez specjalistów). Uzupełniono też sprzęt sportowy i pomoce do wychowania fizycznego.

Rozpoczęto też remont dwóch pomieszczeń świetlicy szkolnej oraz rozpoczęto przygotowania do modernizacji szatni szkolnych.

Ze względu na obecność uczniów ukraińskich zakupiono też podręczniki do nauczania języka polskiego jako języka obcego oraz słowniki. Należy też nadmienić, że przedstawione w niniejszej informacji, stosunkowo liczne zakupy wyposażenia i sprzętu oraz pomocy dydaktycznych możliwe były z Funduszu Pomocy Ukrainie.

2.7. Inne formy działalności ZSP w Dobrzanych

1. Objęcie kształceniem, wychowaniem i opieką uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym mających status uchodźcy z Ukrainy: liczba zmalała w ciągu roku od 14 do 9, dwoje uczniów – ukończyło szkołę, 2 dzieci uczęszcza do przedszkola:
  - uczniowie z Ukrainy uczestniczą w zajęciach lekcyjnych wg programu nauczania stosownie do wieku
  - objęci są nauczaniem języka polskiego w dwóch grupach w wymiarze 6 godzin tygodniowo
  - dla uczniów z trudnościami w uczeniu się zorganizowano dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki, języka angielskiego i niemieckiego oraz geografii.

Środki na ten cel pochodzą z Funduszu Pomocy Ukrainie. W roku 2023 wydatkowano na cele związane z uczęszczaniem uczniów ukraińskich do ZSP w Dobrzanych kwotę 194 907,48zł.

2. Wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe: w roku 2023 nieodpłatne podręczniki i materiały ćwiczeniowe otrzymali uczniowie klas pierwszych, czwartych i siódmych. Kwota dotacji na ten cel wyniosła 40 430,59 zł.
3. Bony dla nauczycieli – projekt Ministerstwa Edukacji i Nauki jest realizowany od października 2023 r. Stwarza on możliwość nabycia przez nauczycieli szkoły podstawowej w wybranej firmie laptopa do pracy o wartości do 2 500,- zł

2.8. Nagrody i wyróżnienia Burmistrza Dobrzanych dla najlepszych uczniów

W 2023 r. przyznane zostały stypendium Burmistrza Dobrzanych jednemu finaliście konkursu przedmiotowego uczęszczającemu do Zespołu Szkół Publicznych w Dobrzanych. Stypendium ma charakter motywacyjny, przyznawane jest za szczególne osiągnięcia i sukcesy naukowe, artystyczne oraz sportowe uczniów.

Wysokość przyznanego stypendium wyniosła 2000 zł.

2.9. Formy pomocy o charakterze socjalnym dla uczniów

Stypendia szkolne o charakterze socjalnym

W roku sprawozdawczym Gmina Dobrzany tak jak w latach ubiegłych przyznała stypendia szkolne o charakterze socjalnym.

Łączna liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego w 2023 r. wyniosła 50. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone.

Środki na powyższe zadanie pochodzą z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego w wys. 80% oraz 20% wkładu własnego Gminy Dobrzany.

W 2023 r. koszt całkowity zadania wyniósł 34.216,50 zł, w tym 27.373,20 zł z dotacji od Wojewody, 6.843,30 zł ze środków z budżetu Gminy Dobrzany.

Dowóz ucznia/dziecka do szkoły

W 2023 roku przewóz uczniów z terenu Gminy Dobrzany realizowała firma, wyłoniona w drodze przetargu, „Usługi przewozowe” Krzysztof Dąbek, z siedzibą w Suchaniu. Dzieci i młodzież z obwodu gminy Dobrzany dowożone były do Zespołu Szkół Publicznych

w Dobrzanych oraz do placówek oświatowych w Stargardzie. Z terenu Gminy Dobrzany do placówek oświatowych w Stargardzie dowożonych było średnio 11 uczniów o potrzebie kształcenia specjalnego. Środki finansowe na powyższe zadanie pochodzą z budżetu gminy i wyniosły 621 870,28 zł.

Ponadto gmina zapewniła niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześcioletnim, posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przewóz do najbliższego przedszkola realizującego zalecenia wskazane w orzeczeniu, zwróciła koszty dowozu dziecka do placówki na podstawie umowy zawartej z opiekunem dziecka. W 2023 r. gmina zawarła 3 umowy o zwrot kosztów dowozu ucznia niepełnosprawnego. Na realizację zadania gmina wydatkowała kwotę 38 456,12 zł.

Dotacja dla przedszkoli niepublicznych

Gmina, zgodnie z obowiązkiem nałożonym ustawą o finansowaniu zadań oświatowych, wykonuje zadania związane z wychowaniem przedszkolnym, polegające na przekazaniu dotacji dla przedszkoli niepublicznych, do których uczęszcza uczeń, będący mieszkańcem naszej gminy. Z terenu Gminy Dobrzany w 2023 r. do przedszkola niepublicznego w Stargardzie uczęszczało 3 dzieci, zaś do przedszkola niepublicznego w Suchaniu uczęszczało od 4 do 7 dzieci w ciągu roku. Na realizację powyższego zadania gmina wydatkowała łącznie kwotę 49 499,20 zł.

3. Kultura, sport i rekreacja

3.1.Kultura

W 2023 r. w ramach promocji i kultury, zrealizowano zadania:

- kreowania pozytywnego wizerunku miasta i gminy,
- promocji walorów turystycznych gminy,
- tworzenia sprzyjającego klimatu dla działań lokalnych społeczności i stowarzyszeń,
- integracji społecznej,
- wspierania działań zdrowotnych,
- informacji o gminie w mediach.

W raportowanym roku zorganizowano:

1) "Taniec nie uzależnia, czyli karnawał z ZUMBA"

W dniu 10 lutego 2023 r. w świetlicy wiejskiej w Kozach razem z Gminą Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowano wydarzenie pn. "Taniec nie uzależnia, czyli karnawał z ZUMBA". Było ono podsumowaniem programu "Taniec nie uzależnia" realizowanego przez Komisję. Podczas imprezy wystąpił Teatr Władcy Lalek ze Słupska z kabaretowym spektaklem "Vendetta a`la Kobieta". Po spektaklu w trzech choreografiach zaprezentowały się dzieci, które w ramach wspomnianego programu uczestniczyły w zajęciach tanecznych pod patronatem Mobilnej Szkoły Tańca i Fitnessu Iskra ze Świdwina. Za swoje zaangażowanie młodzi tancerze otrzymali dyplomy i upominki. Po zakończeniu części oficjalnej rozpoczęła się dyskoteka, która trwała do północy. W wydarzeniu wzięło udział 50 osób.

2) Dzień Kobiet

Mieszkancki Dobrzan w ramach Dnia Kobiet zostały zaproszone na spotkanie do biblioteki pod hasłem „Biblioteka jest kobietą”. Wszystkim uczestniczkom spotkania złożono serdeczne życzenia, po czym indywidualnie obdarowane zostały po symbolicznym kwiatku. Na Panie czekał słodki poczęstunek, a także występ wokalny Ewy i Łukasza Morozików, którzy przygotowali na ten dzień wyjątkowy repertuar złożony z polskich szlagierów. Po części artystycznej odbyły się kreatywne warsztaty prowadzone przez pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrzanach. W obchodach uczestniczyło 60 kobiet.

3) Dobrzański Kiermasz Wielkanocny

W dniu 1 kwietnia na targowisku miejskim w Dobrzanach odbył się Dobrzański Kiermasz Wielkanocny. W trakcie Dobrzańskiego Kiermaszu Wielkanocnego ze swoimi wyrobami, wypiekami i potrawami wystawiły się Koła Gospodyń Wiejskich z Bytowa, Dobrzan, Kóz i Szadzka, pojawiło się również stoisko Rady Rodziców z dobrzańskiego przedszkola.

4) Dzień Sołtysa

W sobotę 11 marca obchodzony był Dzień Sołtysa. Z tej okazji w dniu 14 marca odbyło się uroczyste spotkanie w Urzędzie Miejskim, na który zaproszeni zostali Sołtysi wszystkich Sołectw Gminy Dobrzany. W trakcie spotkania złożone zostały Sołtysom życzenia oraz podziękowania za zaangażowanie i pracę, jaką wkładają w rozwój swoich Małych Ojczyzn. Spotkanie było również okazją do rozmów i wymiany doświadczeń między Sołtysami. Każdy z zaproszonych gości otrzymał spersonalizowany upominek.

5) Dzień Dziecka

Dnia 1 czerwca br. na skwerze za Urzędem Miejskim w Dobrzanych z okazji Dnia Dziecka na najmłodszych i tych nieco starszych, czekało wiele atrakcji, w tym dmuchańce oraz wata cukrowa. Koło Gospodyń Wiejskich w Dobrzanych prowadziło gry i zabawy, m.in. puszczanie baniek mydlanych, wyścigi w workach czy zabawy hula-hop. Z kolei w bibliotece czekała na naszych milusińskich kopia audiowizualna, w której wyświetlany był film o kosmosie.

6) Dobrzany w Dobranach

W dniach 16-17 czerwca ubiegłego roku, na zaproszenie władz czeskich Dobran, delegacja naszej gminy uczestniczyła w obchodach 780-lecia tego miasteczka. Dla przypomnienia, w pierwszych dniach lipca 2022 r. naszą gminę odwiedziła 13-osobowa grupa Czechów, która przyjechała do nas na rowerach z Dobran i Małych Dobran. Spotkanie miało charakter międzynarodowy, ponieważ, oprócz naszej delegacji, gościły jeszcze delegacje ze Słowenii i Niemiec. Wizyta, była okazją do poznania historii tej miejscowości. Podczas pobytu uczestniczono w uroczystej Sesji Rady Miasta, a także w oficjalnym otwarciu Centrum Usług Społecznych, podczas którego przecięcia wstęgi dokonali władarze zaproszonych miast, w tym Burmistrz Dobran. Była to również sposobność do spotkania z władzami drugich czeskich Dobran - miejscowości Małe Dobran.

7) Dni Dobran 2023

Kolejny rok z rzędu oferta artystyczna Dni Dobran przyciągnęła rzeszę gości z ościennych gmin oraz całego województwa zachodniopomorskiego.

Dni Dobran odbyły się 24 czerwca, jak corocznie w Parku Miejskim w Dobrzanych. Podczas święta miasta na scenie zaprezentowali się. Jako pierwszy Nowator, który sprawdził, czy dobrzańska publiczność potrafi bawić się „z lewa do prawa”.

Kolejny na scenie wstąpił zespół Jeden Osiem L, który odśpiewał ze zgromadzoną publicznością swój hit „Jak zapomnieć”. „Gwiazdą wieczoru” Dni Dobran 2023 był Mr. Polska, którego występ wypełnił Park Miejski w Dobrzanych po brzegi. Dyskotekę do białego rana prowadził DJ D-ZET. Dni Dobran nie mogą odbyć się bez udziału dzieci. Na nich czekały dmuchańce oraz Splash of colors - wspólna zabawa, która pokolorowała Park Miejski. Był także występ iluzjonisty Mekwa Street Magic, który zadziwił również niejednego dorosłego.

8) Koncert jazzowy w Parku nad rzeczką w Dobrzanych

Podczas wakacji w raportowanym roku zaproszenie do Dobran przyjął zespół jazzowy Rey & Syl Dorrey Lin LeYes, Sylwester Ostrowski. Koncert odbył się w piątkowe popołudnie, 11 sierpnia, w Parku nad rzeczką. Otaczająca słuchaczy natura oraz pogoda sprzyjały odbiorowi tego gatunku muzyki, dlatego też na wydarzenie przybyła liczna grupa mieszkańców Gminy Dobrzany. W koncercie uczestniczyło ponad 70 osób.

9) Dożynki Gminne 2023

W dniu 19 sierpnia, odbyły się Dożynki Gminne 2023. Święto plonów rozpoczęła msza święta w kościele pw. św. Michała Archanioła w Dobrzanych, którą celebrował ks. proboszcz Bogusław Kozioł. Po mszy św. mieszkańców gminy chlebem dożynkowym częstowali Starostowie, Państwo Agnieszka i Paweł Tomporowscy. Następnie do Parku Miejskiego ruszył korowód z wieńcami dożynkowymi, któremu przewodził zespół Biesiada z Szadzka. Tradycyjnie odbył się konkurs na „Najpiękniejszy wieniec dożynkowy”, do którego zgłosiło się 6 sołectw: Biała, Błotno, Bytowo, Kozy, Lutkowo oraz Ognica. Zwycięski wieniec został wykonany przez Sołectwo Bytowo. Nowością podczas dożynek był I Konkurs Kół Gospodyń Wiejskich, w którym wystartowały KGW Kozy oraz KGW Szadzko. Oceniano wystrój stoiska, przygotowanie potrawy z ziemniaka oraz występ artystyczny. Jury doceniło oba sołectwa i przyznało im ex aequo, pierwsze miejsce.

W Parku Miejskim na przybyłych gości czekały stoiska gastronomiczne, dla dzieci były dmuchańce, a także mini plac zabaw przygotowany przez Stargardzkie Centrum Nauki Filary. Filary zaprosiły również na warsztaty i pokaz z ciekłym azotem. O najmłodszych nie zapomnieli również druhowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrzanach, którzy udostępnili swój wóz bojowy oraz tor gaśniczy. Na dożynkach również wystawiło się stoisko dla Krzysia z Ińska, na dalsze leczenie dla chłopca.

Nie zabrakło również czegoś dla ucha. Na scenie ze swoim talentem wokalnym zaprezentowała się Karolina Chudyk z Tarnowa. W rytmach hip-hopu promowali swoje wspólne wydawnictwo Young Dark & Bruno. W lata 80. publiczność zabrał zespół Kulma Band, który wykonywał niezapomniane przeboje Maanam. Jako gwiazda wieczoru wystąpiła JULA z zespołem, gromadząc pod sceną wielu swoich fanów. Po koncertach odbyła się dyskoteka do białego rana. Szacuje się, że w Dożynkach Gminnych 2023 wzięło udział między 800-900 osób.

9) Biesiada Ludowa w Białej

W piątkowe popołudnie 8 września 2023 r. na placu przed świetlicą wiejską w Białej odbyła się "Biesiada Ludowa". Dla przybyłych gości zaśpiewała kapela ludowa Prząśniczka z Pęczina, która porwała do tańca zgromadzoną widownię. Następnie wystąpił Pan Łukasz Morozik z żoną Ewą i synem Antkiem. Po wspólnej zabawie czekało coś dla podniebienia, grochówka, pierogi z ciecierzycą czy ciasta. Podczas spotkania odbył się konkurs na najpiękniejszy wianek, a także spontaniczne występy przybyłych gości.

10) Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Dobrzanach

W 2023 roku obchodzona była 105 rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę. Z tej okazji w dniu 11 listopada. Gmina Dobrzany zorganizowała uroczystą wieczornicę, która rozpoczęła się mszą świętą w intencji Ojczyzny w Kościele Parafialnym w Dobrzanach, celebrowana przez ks. proboszcza Bogusława Kozioła. Po mszy złożono kwiaty pod tablicą upamiętniającą Bohaterów Niepodległości. Dalsza część obchodów odbyła się w Parku nad rzeczką w Dobrzanach. Na początku spotkania odśpiewany został Hymn Państwowy, w ramach akcji "Niepodległa do Hymnu". Następnie rozpoczęła się część artystyczna, którą przygotował Pan Łukasz Morozik z rodziną oraz uczniami z Koła Muzycznego z Zespołu Szkół Publicznych w Dobrzanach. Było również wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych. Uczestnicy spotkania mogli się ogrzać przy ognisku. Dla wszystkich zapewniono kiełbaski do pieczenia oraz ciepłe napoje.

11) Przejazd Św. Mikołaja przez Gminę Dobrzany

Piątkowe popołudnie 15 grudnia br. na długo zostało zapamiętane przez dzieci z terenu naszej gminy. Święty Mikołaj, zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią, odwiedził Gminę Dobrzany, a głównym celem tej wizyty było spotkanie z najmłodszymi mieszkańcami. Radość była ogromna. Mikołaj przyjechał samochodem strażackim, bo nie było śniegu. Miło było zobaczyć rozpromienione z radości buzie naszych pociech, dla których Święty Mikołaj miał worek z cukierkami.

12) Dobrzański Kiermasz Bożonarodzeniowy

W sobotę 16 grudnia br. mieszkańcy Dobrzan licznie skorzystali z wydarzenia, na które wyczekiwali okrągły rok. Mowa o „Dobrzańskim Kiermaszu Bożonarodzeniowym”. Jak to na Kiermaszu były stoiska z pysznymi potrawami świątecznymi, ciastem i rękodziełem. Zapewniono poczęstunek dla wszystkich uczestników, a Panie z Gminnej Biblioteki Publicznej przygotowały liczne atrakcje dla najmłodszych. Swoją obecnością zaszczycił nas również Święty Mikołaj. W powietrzu unosiły się przyjemne zapachy, można było również posłuchać nastrojowych utworów świątecznych, a także utrwalić świąteczny nastrój w fotobudce. Młodszy mieszkańcy mogli napisać list do Świętego Mikołaja i go wysłać.

Zespoły muzyczne

W 2023 r. na terenie Gminy Dobrzany działały amatorskie zespoły muzyczne. Był to zespół ludowo-folklorystyczny Biesiada z Szadzka oraz chór Apasjonata z Dobrzan. Gmina Dobrzany sfinansowała instruktorów dla obydwu zespołów, a także w miarę możliwości zapewniała transport by zespoły mogły uczestniczyć w różnego rodzaju przeglądach, tym samym promując gminę na zewnątrz. Dzięki tej współpracy zespołowi Biesiada z Szadzka udało się zająć I miejsce w XI Przeglądzie Kapel Ludowych podczas Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA 2023 oraz II miejsce podczas Gali Muzyki Ludowej w Morzyczynie w ramach XXI Jarmarku Wsi Zachodniopomorskiej „Złota Dynia”.

Wydawnictwa

1) W raportowanym roku kontynuowane było wydawnictwo Biuletyn Informacyjny Gminy Dobrzany. Dla przypomnienia jest to kwartalnik wydawany w nakładzie 800 szt.

2) Stworzono broszurę turystyczną Gminy Dobrzany, która została wydrukowana w ilości 300 szt. Broszura ta była rozdawana podczas pobytu dobrzańskej delegacji w czeskich Dobranach oraz podczas zawodów sportowo – rekreacyjnych w Chociwlu „Aktywna Wieś”.

3) Ukazało się wydawnictwo pt. „Zachodniopomorskie nowoczesne i otwarte na świat”, w którym część została poświęcona Gminie Dobrzany. Znalazła się tam przedmowa Burmistrza Dobrzan oraz w dużym skrócie opis gminy. Z pozycją tą można zapoznać się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Dobrzanach.

Strona www.dobrzany.pl w nowym wydaniu

Od 1 stycznia 2023 r. mieszkańcom Gminy Dobrzany ukazuje się strona internetowa www.dobrzany.pl w zupełnie nowej, odświeżonej formule. Strona otrzymała nowy wygląd, a jednocześnie została dostosowana do wymogów, jakie narzuca ustawa o dostępności cyfrowej. Stała się bardziej czytelna, a przez to też łatwiejsza w poruszaniu się po niej.

Aktywna Wieś

5 sierpnia 2023 r. w Chociwlu zorganizowano drugą edycję zawodów sportowo-rekreacyjnych Aktywna Wieś dla sołectw i Kół Gospodyń Wiejskich z powiatu stargardzkiego. W trakcie zawodów sołectwa i koła rywalizowały w 12 konkurencjach. Do zawodów z Gminy Dobrzany zgłosiły się Sołectwa Bytowo oraz Kozy. Mimo silnej konkurencji przedstawiciele Sołectwa Bytowo zajęli w kilku konkurencjach miejsca na podium. Poza zmaganiem sportowymi w trakcie imprezy na scenie prezentowały się zespoły folklorystyczno-ludowe. Tu nie mogło zabraknąć reprezentanta naszej gminy, czyli zespołu Biesiada z Szadzka. W namiocie Gminy Dobrzany ze swoimi smacznymi potrawami, pysznymi wypiekami wystawiło się Koło Gospodyń Wiejskich z Kóz. Dzięki zaangażowaniu KGW z Kóz i zespołu Biesiada z Szadzka Gmina Dobrzany zajęła I miejsce za wystrój stoiska.

SUMMER CUP LUTKOWO V

Summer Cup Lutkowo to coroczna impreza sportowa organizowana przez mieszkańców Sołectwa Lutkowa, która przyciąga amatorów piłki nożnej nie tylko z naszej gminy ale również z sąsiednich gmin, Stargardu i Szczecina. W opisywanym roku, edycję swoim patronatem objął Burmistrz Dobrzan.

W dniu 8 lipca 2023 r. odbyła się V edycja tego turnieju, w którym uczestniczyło 8 zespołów. W finale spotkały się dwie drużyny z terenu Gminy Dobrzany - „San Marino” oraz „Zaszokowani Lutkowo”. Zacięty mecz zakończył się remisem 2:2, w związku z czym do wyłonienia zwycięzcy była potrzebna seria rzutów karnych. W którym lepsza okazała się ekipa „San Marino”.

3.2. Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzanach (GBP) to prawnie jedyna instytucja kultury działająca w Gminie Dobrzany już od 75 lat.

W 2023 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzanach rozszerzyła swoją działalność poprzez uruchomienie pracowni kulturalnej, w której prowadzone są warsztaty kulturalno czytelnicze z seniorami w naszej gminie. Stworzono ofertę dla seniorów w formie warsztatów rękodzielniczych, spotkań czytelniczych, wymiany wcześniej zamówionych książek. W lokalu powstała mała pracownia multimedialna z dostępem do komputera, drukarki i internetu dla uczestników zajęć.

Ponadto Gminna Biblioteka Publiczna realizowała swoje zadania statutowe:

- 1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;
- 2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych.
- 3) prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej głównie dla społeczności lokalnej.

Podstawowym źródłem finansowania działalności Biblioteki jest dotacja Gminy Dobrzany. Biblioteka pozyskuje również środki w ramach programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”.

Zbiory biblioteczne

Jednym z podstawowych czynników warunkujących dobrą pracę w bibliotece jest księgozbiór. GBP posiada zbiory o charakterze uniwersalnym. Na koniec 2023 roku księgozbiór liczył 20659 woluminów.

W 2023 roku biblioteka zakupiła 573 książek z czego:

- 1) ze środków budżetu biblioteki zakupiono 272 woluminów na kwotę 8 063,33 zł,
- 2) z dotacji Biblioteki Narodowej w ramach programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” zakupiono 212 woluminów, na kwotę 6500,00 zł,
- 3) do Filii w Krzemieniu zakupiono nowości wydawnicze w kwocie 2704,17 zł,

Łączny zakup nowości wydawniczych w roku 2023 , wyniósł kwotę 17 267,50 zł.

W dniu 31 maja zostały zakończone prace skontrolne – inwentaryzacji księgozbioru w Gminnej Bibliotece Publicznej w Dobrzanach. W wyniku kontroli stwierdzono następujący stan faktyczny księgozbioru:

- 1) liczba jednostek ewidencyjnych wykreślonych z inwentarza - 26045 woluminów
- 2) liczba jednostek ewidencyjnych znajdujących się na półkach - 18605 woluminy
- 3) liczba jednostek ewidencyjnych wypożyczonych czytelnikom - 1279 woluminów

Biblioteka posiada stronę internetową oraz portal społecznościowy, gdzie zamieszczane są informacje na temat działalności kulturalnej, planowane spotkania i imprezy, a także informacje o zakupionych nowościach do biblioteki i o polecanych książkach przez czytelników.

Do roku 2023 do elektronicznego systemu bibliotecznego MAK+ wprowadzono 10576 książek z księgozbioru Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrzanach, co stanowi 51% całości dostępnego księgozbioru.

Gminna Biblioteka Publiczna jako instytucja ma charakter prospołeczny, przyświeca jej dobro wszystkich osób korzystających z oferty usług, w tym osób starszych. Seniorzy po 60 roku życia stanowią ok 20% ogółu czytelników. Z zaplecza technicznego korzystają również pozostali mieszkańcy (dzieci, młodzież oraz osoby aktywne zawodowo).

Z uwagi na fakt, iż przedstawiana instytucja znajduje się w obiekcie, który nie jest przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych, istnieje możliwość korzystania z usługi „Książka na telefon”. Oferta skierowana jest do osób starszych, chorych, niepełnosprawnych ruchowo, mieszkających na terenie Dobrzan.

Przy wejściu do Urzędu Miejskiego w Dobrzanach w dalszym ciągu funkcjonuje zamontowany dzwonek do Biblioteki, ponieważ biblioteka znajduje się na piętrze Urzędu. Wychodząc naprzeciw czytelnikom, uruchomiono możliwość wymiany książek dla seniorów i osób niepełnosprawnych. Takie rozwiązanie cieszy się dużym uznaniem wśród mieszkańców Dobrzan i daje możliwość obsługi wieloletnich czytelników z problemami zdrowotnymi.

Dostęp do cyfrowej książki mówionej dla osób z dysfunkcją wzroku.

Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzanach jest w posiadaniu i umożliwia wypożyczanie urządzenie do odtwarzania cyfrowej książki mówionej- czytnik 4P, oraz ma dostęp do bazy audiobook – książek mówionych dla mieszkańców z dysfunkcją wzroku, w ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób z dysfunkcją wzroku – Edycja 2022”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Działalność popularyzatorska książki i czytelnictwa

W roku 2023 obok działalności podstawowej prowadzono różne inne formy popularyzacji książki i czytelnictwa, takie jak:

- 1) wystawki nowości wydawniczych,
- 2) wystawy okolicznościowe oraz tematyczne,
- 3) udział w ogólnopolskich akcjach czytelniczych również z udziałem władz Gminy Dobrzany oraz z wolontariatu,
- 4) mini konkursy czytelnicze, (quizy, rebusy, krzyżówki czytelnicze on line),
- 5) udział w akcji tygodnia bibliotek.

Działalność kulturalna- wydarzenia i imprezy cykliczne:

Działalność promocyjno-informacyjna z dziedziny malarstwa i sztuki związana ze środowiskiem lokalnym – regionem

W roku sprawozdawczym w bibliotece odbyły się trzy wystawy malarstwa poplenerowego oraz wystawa fotografii. Były to:

- 1) dwudziesta czwarta wystawa malarstwa promująca naszą gminę przez uczniów Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Constantina Brancusiego w Szczecinie. Tego typu wydarzenia odbywają się corocznie w miesiącu czerwcu. Wystawa pokazuje prace uczniów wykonane podczas pleneru w naszym regionie. Plener uczniów corocznie jest dofinansowywany ze środków Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrzanach na podstawie umowy o współpracy. W wystawie uczestniczyło 60 osób,

2) wystawa "Dobrzańskie Inspiracje" organizatorem plenerów jest Klub Pracy Twórczej w Dobrzanach przy współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Dobrzanach. Plenery integracyjne są organizowane cyklicznie od 2005 roku i są współfinansowane ze środków Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrzanach. Plener corocznie odbywa się w Krzemieniu. Wśród uczestników plenerów są miejscowi twórcy, artyści ze Szczecińskiego Towarzystwa Kultury jak i również osoby starsze, samotne i studenci. Plener ma na celu łączyć pokolenia jak i promować przyrodę okolic Dobrzan, różnymi technikami (malarstwo-rzeźba). Podczas wernisażu uczestniczyło 45 osób.

3) wystawa fotografii pt „Impresjonizm i abstrakcja w fotografii – w mieście D...”. Autorem i twórcą galerii fotografii to Wojciech Parzybut- mieszkaniec Dobrzan, emerytowany, wieloletni nauczyciel plastyki w szkole podstawowej w Dobrzanach. Pan Wojciech amatorsko zajmuje się fotografią.

Cała galeria przedstawiała krajobraz naszego miasta i pobliskich miejscowości promując jej tereny. W spotkaniu uczestniczyło ok. 50 osób – natomiast cała galeria cieszyła się dużym powodzeniem i zainteresowaniem mieszkańców.

4) wystawa poplenerowa grupy Julka – Piękna wystawa autorstwa uczniów Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Constantina Brancusiego ze Szczecina, pod przewodnictwem nauczyciela i organizatora plenerów Pana Stanisława Kokolusa. Wystawione prace przedstawiały krajobraz gminy Dobrzany w ujęciach czterech pór roku (uczestnicy wystawy- 40 osób).

POZABUDŻETOWE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA ŚRODKÓW NA DZIAŁALNOŚĆ BIEŻĄCĄ I INWESTYCJE – UDZIAŁ W PROGRAMACH, GRANTACH, OTRZYMANE NAGRODY I WYRÓŻNIENIA.

1. Projekt "Kreatywny Senior" był to cykl warsztatów organizowanych przez nieformalną Grupę Biblioteka, współfinansowany przez: Narodowy Instytut Wolności- Centrum_Rozwoju_Społeczeństwa_Obywatelskiego, Fundacja_Wspólnota Pokoleń oraz #nowefio. Wszystko w ramach konkursu #ZłotyWiek i grantów na lokalne inicjatywy realizowane przez i dla seniorów, współfinansowane przez #NIW w programie #NOWEFIO. Pozyskano 4 000 zł, z których zakupiono maszynkę tnąco-wytłaczającą służącą do tworzenia zaawansowanych elementów z papieru, wiele wykrojników niezbędnych do pracy oraz materiały papiernicze.
2. Kolejna edycja projektu z Instytutu Książki „Mała Książka - Wielki Człowiek” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Dobrzanach i filii w Krzemieniu. Otrzymano nowe wyprawki dla Małych Czytelników. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które wraz z rodzicem odwiedziło bibliotekę, otrzymało w prezencie wyjątkową Wyprawkę Czytelniczą. Na potrzeby tego projektu została przeprowadzona przez pracowników kampania informacyjna zarówno na miejscu w bibliotece, w mediach, jak i w przedszkolu. Kampania „Mała książka – wielki człowiek” jest finansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
3. Bon 1800 zł na zakup małej infrastruktury do Kącika Małego Czytelnika, Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzanach uzyskała pierwsze miejsce w ramach ogólnopolskiego konkursu organizowanego przez twórców akcji Mała Książka Wielki

Człowiek. Stworzyliśmy "Strefę Małej książki" dla najmłodszych czytelników, która okazała się ciekawym pomysłem.

4. Dofinansowanie w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

W roku 2023 Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzanach otrzymała z Biblioteki Narodowej dofinansowanie w wysokości 6500,00 zł. Pozyskana dotacja została wydatkowana na zakup nowości wydawniczych uzupełniając tym samym księgozbiór biblioteki.

3.3. Opieka nad zabytkami

W 2023 roku nadal obowiązywał Gminny Program Opieki Nad Zabytkami uchwalony Uchwałą Nr XIX/178/20 Rady Miejskiej w Dobrzanach. Podstawowym zadaniem gminnego programu opieki nad zabytkami jest określenie kierunków działań i zadań służących poprawie kondycji dziedzictwa kulturowego zarówno stanu zachowania zabytków, jak i udziału zabytków w kształtowaniu rozwoju i wizerunku gminy. Program opieki nad zabytkami służyć ma rozwojowi gminy poprzez określenie zasadniczych kierunków działań i zadań na rzecz poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystanie zabytków dla potrzeb społecznych, gospodarczych i edukacyjnych.

Rada Miejska w Dobrzanach dnia 23 listopada 2023 r. podjęła uchwałę dotyczącą zasad i trybu udzielania dotacji ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków.

W ramach podjętej uchwały Gmina Dobrzany miała możliwość udzielenia dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Dofinansowanie z Programu przeznaczone jest na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych w ramach zadań polegających na ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Każdego roku przyjmowane są wnioski o przyznanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. W 2023 roku z budżetu gminy udzielono dofinansowania na kwotę 10 000 zł na remont dachu nawy głównej budynku kościoła filialnego w Odargowie oraz kwotę 10 000 zł na prace remontowo- konserwatorskie wieży kościoła filialnego w Ognicy.

W 2023 roku Gmina Dobrzany zawnioskowała i otrzymała wsparcie finansowe z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Rządowy Program Odbudowy Zabytków jest to Program mającym na celu ochronę przed degradacją i niszczeniem oraz poprawę stanu obiektów zabytkowych poprzez ich remont czy odbudowę. Dofinansowanie zostało przyznane na realizację zadań inwestycyjnych, związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, w tym prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane. Burmistrz Dobrzan otrzymała dotację na realizację 4 zadań:

- 1) renowacji dachu w kościele w Białej- wartość inwestycji 300.000,00 zł,
- 2) renowacji okien w kościele w Bytowie – wartość inwestycji 80.000,00 zł,
- 3) renowacji zabytkowych okien w Lutkowie- wartość inwestycji 45.000,00 zł,

- 4) remont, rewaloryzację i konserwację kościoła w Odargowie- wartość inwestycji 735.000,00 zł.

Termin zakończenia realizacji i wykorzystania dotacji powyższych zadań planowany jest na listopad 2024 roku.

3.4. Sport

Realizując uchwałę Rady Miejskiej w Dobrzanych Nr XXIV/231/16 z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Dobrzany polegającego na tworzeniu warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu, podpisane zostały cztery umowy o wsparcie finansowe w postaci dotacji na realizację zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Dobrzany.

Gmina Dobrzany finansowała zadanie do wysokości 95% jego wartości.

W zajęciach prowadzonych przez kluby uczestniczyło około 150 osób w przedziale wiekowym 5 - 42 lata.

Nazwy klubów sportowych wraz z wysokością przekazanych dotacji przedstawia poniższa tabela.

Stowarzyszenie kultury fizycznej MKS „ZORZA” Dobrzany	115.000,00 zł	piłka nożna
Stowarzyszenie Sportowe WKS „SATURN” Szadzko	30.000,00 zł	piłka nożna
Uczniowski Klub Sportowy „ZNICZ” Dobrzany	33.000,00 zł	piłka nożna, piłka ręczna
Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrzanych	22.000,00 zł	brazylijskie jiu jitsu

Stypendia sportowe

Burmistrz Dobrzanych w roku 2023 przyznał roczne stypendia (okres roku szkolnego) o łącznej wysokości 15.000,00 zł - dziesięciu zawodniczkom trenującym piłkę ręczną oraz 4 jednorazowe nagrody pieniężne w wysokości 4.400,00 zł - przyznane zawodnikowi trenującemu trójbój siłowy oraz 3 zawodnikom trenującym brazylijskie jiu jitsu. Wszystkie te osoby osiągnęły wysokie wyniki sportowe.

Obiekty sportowe

Koszty utrzymania Stadionu Miejskiego w Dobrzanych i kompleksu boisk ORLIK w Dobrzanych w 2023 r. wyniosły łącznie 175.332,43 zł, które pokryte zostały z budżetu Gminy Dobrzany.

Wydatki obejmowały konserwację sztucznej nawierzchni ORLIK-a oraz murawy boiska Stadionu Miejskiego, energię elektryczną, wodę i ścieki, gospodarza stadionu, materiałów eksploatacyjnych oraz paliwa do kosiarek.

Rodzinny Rajd Rowerowy w Dobrzanych

W czerwcu 2023 roku odbył się VI Rodzinny Rajd Rowerowy w Dobrzanych. W Rajdzie wzięło udział ok. 77 cyklistów, którzy przejechali trasę o długości ok. 21 km

z Dobrzan przez Ognicę, Szadzko, Odargowo, Lutkowo i Kozy. Wydarzenie zakończyło się piknikiem rodzinnym w Parku nad Rzeczką w Dobrzanach.

3.5. Turystyka i rekreacja

Gmina Dobrzany położona jest w obrębie granic i otuliny Ińskiego Parku Krajobrazowego oraz w granicach obszaru Natura 2000, charakteryzuje się malowniczym krajobrazem. Walory przyrodniczo-krajobrazowe sprzyjają aktywnemu rozwojowi funkcji turystycznej gminy. Przejawia się to między innymi wzmocnionymi wycieczkami rowerowymi oraz pieszymi szczególnie szlakami, które przebiegają przez teren naszej Gminy.

W okresie letnim bardzo duża ilość turystów korzystała z plaży i ośrodka wypoczynkowego EKODAR, znajdującego się w Krzemieniu. Można było skorzystać z przygotowanych miejsc noclegowych w domkach letniskowych jak również wyznaczonych stanowiskach namiotowych na terenie ogrodzonym i strzeżonym. Wiele osób wypoczywało na działkach z drugiej strony jeziora Krzemień.

W ramach projektu „Przestrzeń aktywności lokalnej” realizowanego we współpracy Stowarzyszeniem ”WIR” – Wiejska Inicjatywa Rozwoju z siedzibą w Stargardzie przed Urzędem Miejskim został postawiony kiosk informacyjny „INFO-KIOSK”. Ideą projektu jest promocja oraz szerzenie informacji o atrakcjach turystycznych, przyrodniczych, historycznych i kulturalnych Gminy Dobrzany w celu aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców lub przyjezdnych gości.

W minionym roku najmłodszy mieszkańcy mogli spędzać wolny czas na 18 placach zabaw. Dbając o bezpieczeństwo naszej najmłodszej społeczności przeprowadzono coroczne przeglądy urządzeń na placach zabaw. Nieco starsi mieszkańcy mogli poprawić swoją kondycję, korzystając z 9 siłowni, usytuowanych na świeżym powietrzu. Z pozyskanych grantów sołeckich w 2023 roku, został doposażony plac zabaw w Odargowie. W ramach inwestycji istniejący plac zabaw w parku miejskich w Dobrzanach został wyposażony w nowy zestaw zabawowy „statek”.

4. Bezpieczeństwo publiczne

W 2023 r. Gmina Dobrzany wsparła finansowo, zakup nowego radiowozu dla posterunku Policji w Dobrzanach, w kwocie 42.000,00 zł. Przekazanie radiowozu dla dobrzańskich policjantów odbyło się 25 kwietnia 2023 r.

Nad bezpieczeństwem pożarowym i usuwaniem zdarzeń czuwa jednostka OSP Dobrzany, funkcjonująca w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego, składająca się z 35 czynnych członków ochotniczej straży pożarnej. Jednostka jest w posiadaniu trzech wozów bojowych z niezbędnym sprzętem. Wydatki w 2023 r. związane z realizacją zadania w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego i funkcjonowaniem OSP Dobrzany poniesiono w kwocie 241.543,35 zł, m.in. na: coroczne przeglądy, zakup paliwa oraz części zamiennych do wozów bojowych i sprzętu silnikowego znajdującego się na stanie ochotniczej straży pożarnej wynagrodzenia dla dwóch kierowców na umowę cywilno-prawną oraz ekwiwalenty pieniężne dla członków ochotniczych straży pożarnych, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych i szkoleniach. Środki wydatkowano również na zużycie energii elektrycznej w remizach strażackich. Ponadto w okresie grzewczym poniesiono wydatki na obsługę kotłowni oraz opału w budynku, w którym mieści się remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrzanach.

W kwietniu 2023 r. Gmina Dobrzany złożyła wniosek o pozyskanie środków do Ministra Sprawiedliwości na zakup wyposażenia i sprzętu ratownictwa, w tym cztery komplety ubrań specjalnych, trzy sztuki hełmów, jedna para butów, dziesięć par rękawic technicznych, dwie prądownice wodno – pianowe oraz jedną przyczepkę ratowniczą, z przeznaczeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrzanach. W lipcu 2023 roku zgodnie ze złożonym wnioskiem, gmina otrzymała środki, w wysokości 40.000,00 zł z Funduszu Sprawiedliwości wraz ze środkami własnymi, dofinansowanymi z budżetu gminy w łącznej kwocie 2.780,00 zł. Dzięki zrealizowanym inwestycjom i niezbędnym zakupom, jak również dzięki dobremu wyszkoleniu strażaków i dobrej współpracy z jednostkami OSP, zadania dotyczące ochrony przeciwpożarowej w Gminie Dobrzany realizowane są na wysokim poziomie. Bez wątplenia wszystkie działania służą poprawie bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Dobrzany.

W 2023 r. druhowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrzanach wyjeżdżali do interwencji 98 razy.

5. Pomoc społeczna

5.1. Ośrodek Pomocy Społecznej

Polityka społeczna

Zadania z zakresu polityki społecznej w Gminie Dobrzany realizuje powołany w 1990 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzanach. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Ma na celu umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których objęci wsparciem nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Do narzędzi, jakimi posługuje się pomoc społeczna, należy przede wszystkim praca socjalna, różnego rodzaju zasiłki, pomoc i doradztwo.

Progi dochodowe uprawniające do świadczeń pomocy społecznej obowiązujące w 2023 r. by:

- 1) w przypadku osób samotnie gospodarujących - kwota 776,00 zł,
- 2) w przypadku rodziny - kwota 600,00 zł na osobę w rodzinie.

W ramach swoich zadań Ośrodek:

- 1) realizował zadania zlecone z zakresu: wydawania karty dużej rodziny, kwalifikowania i wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych osobom uprawnionym do alimentów, prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, kwalifikuje i wypłaca świadczenia wychowawcze, a także jednorazowe świadczenia np. dodatki elektryczne,
- 2) realizował zadania własne gminy z zakresu: pomocy społecznej – tj. udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej i w formie usług – zgodnie i w formach przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej, świadczenie pracy socjalnej osobom i rodzinom wymagającym takiego wsparcia, naliczanie i wypłata dodatków mieszkaniowych,
- 3) jest głównym koordynatorem i realizatorem działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 4) współpracuje przy organizacji prac społecznie użytecznych,
- 5) organizuje działania z zakresu pieczy zastępczej na terenie Gminy,
- 6) jest jednostką prowadzącą Placówkę Wsparcia Dziennego w Dobrzanach.

Dokumenty strategiczne z zakresu polityki społecznej obowiązujące w 2023 r.

Politykę społeczną Gminy Dobrzany określają następujące dokumenty:

- 1) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobrzany na lata 2021 – 2027,
- 2) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla na lata 2021 – 2025;
- 3) Gminny Program Wpierania Rodziny w Gminie Dobrzany na lata 2022-2024;
- 4) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2023 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobrzany na lata 2021-2027

Podstawowym dokumentem w planowaniu skutecznego i sprawnego rozwiązywania problemów społecznych na poziomie Gminy Dobrzany jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dokument ten uwzględnia kwestie i problemy społeczne

wynikające z potrzeb mieszkańców i jest niezbędnym elementem planowania lokalnej polityki społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobrzany została przygotowana na lata 2021 – 2027.

Celem strategicznym wyznaczonym w tym dokumencie jest tworzenie skutecznego systemu wsparcia społecznego, umożliwiającego pełną integrację środowiska lokalnego. Dla zrealizowania tego celu wyznaczone zostały następujące dziedziny planowania strategicznego:

- 1) wspieranie rodziny będącej w kryzysie;
- 2) wsparcie osób niepełnosprawnych i seniorów;
- 3) integracja społeczna;
- 4) rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobrzany na lata 2021 - 2027 jest dokumentem długofalowym, wskazującym na konkretne działania w ramach przyjętych priorytetów.

W 2023 roku został przeprowadzony monitoring Strategii uwzględniający stopień realizacji założeń Strategii za lata 2021-2022.

Świadczenia finansowe i niefinansowe, struktura wydatków

Działając na podstawie wielu ustaw Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzanych oferuje różne rodzaje usług dla osób i rodzin potrzebujących stałej lub jednorazowej pomocy.

W 2023 roku struktura wydatków z zakresu świadczeń realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia się następująco:

- 1) zasiłki stałe otrzymało 53 osób na kwotę – 276.639 zł,
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne przy zasiłku stałym dla 46 osób – 23.323 zł,
- 3) zasiłki okresowe otrzymały 51 osoby na kwotę – 88 818 zł,
- 4) zasiłki celowe dla 24 osób – 26 731 zł,
- 5) usługi opiekuńcze – 343.562 zł (usługami opiekuńczymi objęto 32 osób),
- 6) dożywianie (w tym również zasiłki na posiłek) – 230 000 zł, w tym:
  - a) obiady dla 53 uczniów w szkołach i przedszkolach oraz 19 osób dorosłych – 84 618 zł,
  - b) zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku – 145.382 zł,
- 7) opłata za pobyt 8 osób w domach pomocy społecznej – 385.157 zł,
- 8) dodatki mieszkaniowe dla 89.269 zł dla 16 rodzin,
- 9) zasiłki rodzinne z dodatkami, wypłacono 2052 świadczeń na kwotę 370 890,55 zł,
- 10) zasiłki pielęgnacyjne, wypłacono 1279 świadczeń , na kwotę 279 944,00 zł,
- 11) świadczenie pielęgnacyjne wypłacono 659 świadczeń na kwotę 1 609 015,00 zł,
- 12) specjalne zasiłki opiekuńcze wypłacono 10 świadczeń na kwotę 6200,00 zł,
- 13) zasiłek dla opiekuna, wypłacono 17 świadczeń na kwotę 10 540, 00 zł,
- 14) świadczenie rodzicielskie, wypłacono 88 świadczeń na kwotę 81 838,00 zł,
- 15) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, wypłacono 10 świadczeń na kwotę 10000,00zł,
- 16) jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art.10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", wypłacono 1 świadczenie na kwotę 4000,00 zł,
- 17) zasiłek rodzinny z dodatkami dla obywateli Ukrainy wypłacono 39 świadczeń na kwotę 4440, 00zł

- 18) zasiłek pielęgnacyjny dla obywatela Ukrainy, wypłacono 10 świadczeń na kwotę 2 158,00 zł,
- 19) świadczenie pielęgnacyjne dla obywateli Ukrainy, wypłacono 8 świadczeń na kwotę 19 664,00 zł,
- 20) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka dla obywateli Ukrainy, wypłacono 1 świadczenie na kwotę 1 000,00 zł,
- 21) świadczenie rodzicielskie dla obywateli Ukrainy, wypłacono 7 świadczeń na kwotę 6 033,00 zł,
- 22) fundusz alimentacyjny, wypłacono 367 świadczeń na kwotę 159 942,00 zł.

Wsparcie specjalistyczne

Wsparcie specjalistyczne w formie porad psychologa i specjalisty ds. uzależnień i profilaktyki w 2023 roku cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców Gminy Dobrzany. Zatrudnieni w ramach umowy- zlecenia specjaliści tj. specjalista ds. profilaktyki i leczenia uzależnień oraz psycholog, służą specjalistyczną pomocą rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie, problemami uzależnienia, opiekuńczo wychowawczymi lub potrzebują wsparcia w trudnej sytuacji życiowej. Porady udzielane są dwa razy w miesiącu i z tej formy pomocy korzysta stała grupa osób wymagająca takiego wsparcia: z porad psychologa skorzystało 35 osób, z porad specjalisty ds. uzależnień 25 osób. Praca odbywała się w formie spotkań indywidualnych.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Ośrodek Pomocy Społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Przyznawane są osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zleconej przez lekarza czy zapewnienia kontaktu z otoczeniem. Usługi są świadczone odpłatnie, maksymalna stawka godzinowa wynosiła 22 zł, jest uzależniona od dochodu osoby wymagającej wsparcia i ustalona została uchwałą Rady Miejskiej w Dobrzanych.

W 2023 roku z pomocy w postaci usług opiekuńczych korzystały 32 osoby. Koszt świadczenia usług wyniósł 343.561,64 zł, natomiast odpłatność od osób wymagających wsparcia wyniosła 40.467,08 zł, różnica czyli kwota 303.094,56 zł została pokryta z budżetu Gminy Dobrzany. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzanych zatrudniał pięć opiekunek na umowę o pracę, jedna w formie zatrudnienia w ramach robót publicznych, dwie osoby na umowę zlecenie.

Ze względu na demografię wzrasta ilość osób korzystających z tej formy wsparcia.

Pomoc środowiskowa

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna. Jest to działalność zawodowa polegająca na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy jakości życia jednostki i społeczeństwa oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów. To także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu.

Wiele działań prowadzonych w ramach pracy socjalnej przez Ośrodek przynosi pozytywne efekty w postaci podjęcia pracy zarobkowej, pełnego usamodzielnienia się bądź odejścia od systemu pomocy społecznej na pewien czas, poprawy funkcjonowania rodzin, podejmowania leczenia odwykowego, umiejętności radzenia sobie w nowych sytuacjach, wzmocnienia poczucia własnej wartości.

W ramach pracy socjalnej, pracownicy socjalni świadczyli szeroko rozumiane specjalistyczne poradnictwo nie tylko dla osób korzystających ze świadczeń w Ośrodku Pomocy Społecznej. Praca ta polegała na udzielaniu porad i informacji, pisaniu pism do różnych instytucji, wypełnianiu druków np. ZUS, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych itp. pomoc w wypełnianiu wniosków oraz ich dostarczaniu do Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Pracownicy socjalni informują osoby niepełnosprawne z terenu gminy o możliwości uzyskania dofinansowania do zakupionych środków leczniczych, sprzętu oraz wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Pracownicy socjalni realizowali działania poprzez współpracę z policją, współpracę z pedagogami szkół, pracownikami przedszkoli, kontaktami z organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej, stałą współpracą z urzędem miejskim, przychodniami, w celu udzielenia odpowiedniego wsparcia podopiecznym OPS. Ośrodek utrzymuje kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie, kierując tam osoby bezrobotne, celem rejestracji, uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego, możliwości znalezienia pracy, przekwalifikowania zawodowego oraz w ramach prac społecznie użytecznych.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzanych realizował następujące programy:

Wieloletni program osłonowy w zakresie „Posiłek w szkole i w domu” 2019-2023

Pomoc w formie zabezpieczenia żywności i posiłku dla osób tego potrzebujących jest zadaniem gminy. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, kryterium dochodowe udzielanej pomocy zostało podniesione do poziomu 200 %. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Dożywianych w ciągu roku było 53 uczniów szkoły podstawowej i przedszkola i 19 osób dorosłych (kwota na dożywianie 84.618 zł). Natomiast 88 rodzinom wypłacono zasiłki celowe na zakup żywności na kwotę 145.382 zł.

Łączny koszt zadania w 2023 r. wyniósł 230 000,00 zł, dotacja z budżetu państwa to kwota 184 000,00 zł, koszt gminy to kwota 46.000,00 zł.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025

Przemoc w rodzinie jest jednym z tych zjawisk, które odciskają dotkliwe piętno na prawidłowym funkcjonowaniu rodzin. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 424) Gmina Dobrzany podjęła działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, policji, sądowej służby kuratorskiej, szkół, służby zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacji pozarządowych.

Zespół Interdyscyplinarny odbył w 2023 roku 4 posiedzenia, na których zapoznano się z działaniami grup roboczych, podsumowano dotychczasowe działania i nakreślono plan dalszej pracy. Działania bezpośrednie z rodzinami prowadziły specjalnie do tego powołane grupy robocze. W roku 2023 prowadzonych było 30 procedur Niebieskiej Karty.

Z rodzinami prowadzona była planowa praca socjalna, pracownicy socjalni monitorowali rodziny. przynajmniej raz w miesiącu. W razie potrzeby udzielona była pomoc finansowa. W sytuacjach kiedy problemy dotyczą dzieci w wieku szkolnym, współpraca polega na wspólnych działaniach ze szkołą, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym i wychowawcami. Prowadzone są działania środowiskowe wspólnie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w formie konkursów, przedstawień i zajęć dla dzieci łączących profilaktykę zdrowotną, antyalkoholową i antyprzemocową.

Z dniem 15 sierpnia 2023 r. uległa zmianie ustawa o przemocy w rodzinie, od 15 sierpnia obowiązują ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U z 2024 r. poz. 424), w związku z czym został powołany na nowo Zespół Interdyscyplinarny. Według nowelizacji ustawy posiedzenia ZI odbywać się teraz będą co dwa miesiące. Grupy Robocze zostały zastąpione Grupami Diagnostyczno- Pomocowymi. Rozszerzony został zakres pracy Zespołu oraz uprawnienia Grup Diagnostyczno- Pomocowych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobrzany na lata 2022-2024

Od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 poz. 177). W związku z tym gminy realizują zadania związane ze wsparciem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Rodziny, które przeżywają w/w problemy mogą otrzymać wsparcie w formie asystenta rodziny. W Gminie Dobrzany jest zatrudniony jeden asystent rodziny. Zakres zadań na tym stanowisku jest bardzo szeroki, przede wszystkim pracownik wspiera rodziny w bieżącym funkcjonowaniu, aktywizuje i motywuje do zmiany, współpracuje z wieloma instytucjami, utrzuca pozytywne wzorce zachowań. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą skorzystać z wsparcia psychologa oraz specjalisty ds. profilaktyki i uzależnień. Oferowana pomoc cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno ze strony osób dorosłych, jak i dzieci.

W 2023 r. z asystentury rodzinnej korzystało łącznie 14 rodzin (23 osoby dorosłe i 38 dzieci). W tym jedna rodzina zakończyła współpracę ze względu na zrealizowanie wszystkich założeń planu pracy oraz pełne usamodzielnienie. Z rodzin objętych asystenturą łącznie 6 dzieci przebywało w pieczy zastępczej.

Gmina Dobrzany w 2023 r. poniosła odpłatność za 13 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, całkowity koszt utrzymania podopiecznych w placówkach oraz rodzinach zastępczych wyniósł 69.540,06 zł. Wydatki obejmują opiekę, wychowanie i utrzymanie dzieci.

Wydatki na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej mają tendencje wzrostową. Analizując dane możemy prognozować, że w kolejnych latach utrzyma się tendencja wzrostowa i Gmina Dobrzany będzie ponosiła z tego tytułu coraz większe wydatki, gdyż pobyt większości dzieci jest dłuższy niż jeden rok.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021, Region Dobrego Wsparcia

W ramach współpracy z Parafialnym Zespołem Caritas w Dobrzanych 300 mieszkańców Gminy Dobrzany zakwalifikowało się na pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2021. Zaświadczenia do programu wydawał OPS Dobrzany, zaś wydawaniem żywności zajmowali się przedstawiciele Caritas Dobrzany.

Caritas Archidiecezji Szczecińsko Kamieńskiej do końca marca 2023 r. realizował na terenie gminy projekt Region Dobrego Wsparcia, którego celem jest pomoc najuboższym, chorym, samotnym na zasadzie pomocy w wykonywaniu podstawowych obowiązków domowych (sprzątanie, robienie zakupów, rozpalenie w piecu, przygotowywanie ciepłych posiłków itp.), w projekcie objętych pomocą zostało około 50 osób z terenu Gminy Dobrzany. W ramach projektu można było skorzystać z pomocy specjalistów, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, organizowane były pobyty w mieszkaniu wytchnieniowym, dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami.

Program „Opieka 75+”

Po raz kolejny OPS w 2023 r. przystąpił do realizacji programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka 75+”. Dofinansowanie kosztów usług opiekuńczych dla seniorów wyniosło 31. 302,00 zł. Z programu skorzystało 19 osób.

Korpus Wsparcia Seniorów, Moduł II

Po raz drugi w ubiegłym roku Gmina Dobrzany włączyła się w realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II. Dzięki realizacji tego zadania 29 seniorów bezpłatnie korzystało z opasek bezpieczeństwa z usługą teleopieki. Zadanie było dofinansowane z budżetu państwa- w wysokości 5.017 zł, pozostały koszt gminy 2.044,50 zł.

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzanych:

Kadrę OPS w roku 2023 stanowili: kierownik, dwóch pracowników socjalnych i jeden starszy pracownik socjalny, asystent rodziny, jeden podinspektor do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, główna księgowa oraz pięć opiekunek zatrudnionych w formie umowę o pracę na stałe i jedna okresowo, oraz od listopada wychowawca w placówce wsparcia dziennego na ½ etatu.

5.2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Placówki wsparcia dziennego

W dniu 25 października 2023 r. została otwarta Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej mieszcząca się w Dobrzanych w budynku przy ul. Jana Pawła II nr 22 . Dla dzieci przeznaczone są dwa pomieszczenia, korzystają także z kuchni. Umeblowanie oraz stan techniczny spełniają standardy nałożone w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka jest wyposażona w piękne nowe, kolorowe meble oraz pomoce naukowe i zabawki.

Celem pracy realizowanej w Placówce jest stwarzanie prawidłowych warunków rozwoju oraz zapewnienie opieki wychowawczej w godzinach popołudniowych. Placówka Wsparcia Dziennego zapewnia opiekę dla dzieci i młodzieży od 5 do 14 roku życia. Funkcja opiekuńcza

jest realizowana poprzez pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań. Poprzez różnorodność prowadzonych zajęć dzieci mają odnaleźć swoje miejsce w świecie i w naszej lokalnej społeczności. W placówce organizowane są imprezy okolicznościowe oraz obchodzone święta z kalendarza świąt nietypowych np. dzień jeża, dzień zegarmistrza itp. W listopadzie obchodzone były Andrzejkki, na których oprócz miłej zabawy dzieci zapewniony miały słodki poczęstunek.

W grudniu odbyło się oficjalne otwarcie placówki w obecności zaproszonych gości oraz rodziców i dzieci uczęszczających do placówki. Otwarcie było połączone ze spotkaniem świątecznym oraz upominkami dla dzieci.

Na zatrudnienie wychowawcy, zakup wyposażenia wydatkowano kwotę 48 813,12 zł. Środki w całości pochodzą z budżetu Gminy Dobrzany.

6. Ochrona zdrowia

W raportowanym okresie mieszkanki Gminy Dobrzany w pięciu terminach korzystały z badań mammograficznych w mammobusach. Aby zrealizować to zadanie gmina współpracowała z różnymi podmiotami, prowadzącymi takie badania.

Prowadzenie racjonalnej polityki zdrowotnej jest jednym z priorytetów w podejmowanych przez organ wykonawczy działaniach. Dlatego też, mając na względzie potrzeby naszych mieszkańców realizowany był „Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji leczniczej mieszkańców Gminy Dobrzany na lata 2020-2025”.

Wyboru wykonawcy zadania dokonano w wyniku otwartego konkursu. Zadanie realizowane było przez Panią Paulinę Kozieł, prowadzącą działalność Paulina Kozieł Usługi Fizjoterapeutyczne. Roczny koszt obsługi rehabilitacji wynosił 153.636,36 zł. W gabinecie w 2023 r. zostało przyjętych 400 pacjentów oraz przeprowadzono 158 wizyt rehabilitacyjnych w warunkach domowych, które przeznaczone są dla pacjentów, którzy nie poruszają się samodzielnie i nie mają możliwości dotarcia do placówki rehabilitacyjnej.

Gmina Dobrzany złożyła wniosek do Narodowego Funduszu Zdrowia o dofinansowanie w roku 2023 dla programu pod nazwą „Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji leczniczej mieszkańców Gminy Dobrzany na lata 2020-2025”. W związku z pozytywnym rozpatrzeniem wniosku, po podpisaniu umowy, gmina Dobrzany otrzymała dofinansowanie w wysokości 67 200,00 zł. Różnica w wysokości 86.436,36 zł została pokryta z budżetu gminy.

W miesiącu wrześniu 2023 r. odbyło się wydarzenie pn. „Biała sobota dla mieszkańców Powiatu Stargardzkiego”, w którym mieszkańcy gminy mogli skorzystać z bezpłatnych badań, konsultacji oraz porad. Zostało ono zorganizowane wspólnie z Powiatem Stargardzkim oraz Stowarzyszeniem Edukacja Zdrowie Aktywność.

Gmina Dobrzany udostępniła i przygotowała na ten cel pomieszczenia. Mieszkańcy Gminy Dobrzany skorzystali z badań: poziomu cukru, cholesterolu, TSH, PSA, spirometrii, EKG, badania słuchu, badania składu masy ciała, a także konsultacji z lekarzem internistą – diabetologiem oraz dietetykiem.

6.1 Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzanach
Podejmowane w 2023 r. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzanach zadania, wynikające z zapisów ustaw przedstawiały się następująco:

- 1) członkowie GKRPA w Dobrzanach spotkali się 13 razy. Podczas spotkań omawiano sytuację zgłoszonych osób oraz przeprowadzono rozmowy motywujące z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin. Mobilizowano ich do podjęcia jakichkolwiek działań w kierunku dobrowolnego leczenia. Wskazano najbliższe Ośrodki Leczenia Uzależnień, Przychodnie Terapii Uzależnień od Alkoholu oraz kontakty do osób mogących pomóc przezwyciężyć problemy związane z uzależnieniem,
- 2) w trakcie 13 spotkań wystosowano 36 zaproszeń do osób borykających się z problemem alkoholowym oraz do członków ich najbliższych rodzin. Podjęto

- dialog łącznie 22 razy , w tym z 19 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 3 osobami współuzależnionymi od alkoholu,
- 3) skierowano 6 osób na badania do biegłego lekarza psychiatry w celu wydania opinii psychiatryczno-psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczenia odwykowego,
  - 4) zostały skierowane 4 wnioski do Sądu Rejonowego w Stargardzie z prośbą o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego,
  - 5) podjęto działania w stosunku do kilkunastu osób, które chciały podjąć dobrowolne leczenie stacjonarne na oddziale leczenia uzależnień (rozmowa, poszukiwanie miejsca na oddziale, kierowanie do lekarzy itp.),
  - 6) został zaopiniowany pozytywnie 1 wniosek o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dla sklepu znajdującego się na terenie Gminy Dobrzany,
  - 7) z uwagi na kilka anonimowych zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych po raz pierwszy dokonała kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych.

Ponadto w 2023 r. podjęto szereg działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy czy innym uzależnieniom, w tym między innymi:

1. W miesiącu lutym odbyło się podsumowanie Gminnego Programu Profilaktycznego „Taniec nie Uzależnia”. W tym pokazy umiejętności tanecznych dzieci, spektakl profilaktyczno – kabaretowy w wykonaniu Fundacji Teatru Władca Lalek ze Słupska oraz wzajemna integracja mieszkańców Gminy Dobrzany.
2. W miesiącu kwietniu wspólnie z pracownikami Zespołu Szkół Publicznych w Dobrzanach zorganizowano „Szkolny dzień Zdrowia i Profilaktyki”. Były konkursy i zdrowy poczęstunek. Dziewczęta mogły uczestniczyć w zajęciach zumbi, zaś chłopcy brali udział w zajęciach piłki nożnej oraz pokaz free style.
3. Podczas Dożynek Gminnych, na zlecenie Gminy Dobrzany został stworzony tzw. kącik profilaktyczny przez Stargardzkie Centrum Kultury Stargard - Filary. Zlecenie obejmowało realizację projektu z zakresu profilaktyki uzależnień. W stosunku do dzieci i ich rodzin, skierowano działania w ramach profilaktyki uniwersalnej, której celem jest opóźnienie inicjacji alkoholowej oraz przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych wraz z elementami informacyjnymi i edukacyjnymi.
4. W miesiącu sierpniu podczas akcji „Zakończenie wakacji w Bibliotece” odbyły się warsztaty profilaktyczne „Legendarna Katarzynka” i „Gang Śmieciaków” z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy rówieśniczej. Działania te były skierowane głównie do najmłodszej grupy wiekowej i zostały przedstawione w formie bajki i warsztatów. W w/w wydarzeniu wzięło udział ponad 60 uczestników.
5. W miesiącu października w Zespole Szkół Publicznych w Dobrzanach oraz w Terapeutycznym Punkcie Przedszkolnym ANCYMONEK w Dobrzanach przeprowadzono działania profilaktyczne z myślą o najmłodszych. Zajęcia zostały przeprowadzone przez Grupę- T z Torunia.
6. W miesiącu listopadzie dla uczniów ZSP w Dobrzanach zostały przeprowadzone warsztaty profilaktyczne z zakresu cyberbezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Cykl 8 warsztatów został zrealizowany dla uczniów klas IV-VII gdyż, dyrekcja szkoły celowo prosiła o nagłośnienie w/w problemu. Głównym celem spotkania było podniesienie poziomu bezpieczeństwa korzystania z sieci przez młodzież poprzez zapoznanie ich ze skutecznymi sposobami unikania zagrożeń, z którymi mogą się spotkać podczas aktywności w Internecie.
7. W roku raportowanym zakupiono profesjonalny alkomat ALCOQuant o wartości 4799,99 zł. Sprzęt został przekazany na potrzeby Posterunku Policji w Dobrzanach.

Wspólne działania mają przyczynić się do ograniczenia osób nietrzeźwych na naszych drogach. Dodatkowo zakupiono narkotesty Drager Check. Narkotesty zostały wykorzystane podczas wspólnej akcji „Trzeźwość na drodze w Gminie Dobrzany”.

8. Zarządzeniem Burmistrza Dobrzan Nr 51/2023 z dnia 26 maja 2023r. utworzono Punkt Informacyjno-Konsultacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzanach. Dlatego też od września wprowadzono dyżury Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Dobrzanach 1h w miesiącu oraz dyżury psychologa.
9. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzanach dysponuje również fachową pomocą specjalistyczną. Specjalista ds. Profilaktyki i Uzależnień przyjmuje interesantów dwa razy w miesiącu, łącznie 9h, zaś psycholog dwa razy w miesiącu łącznie 9h. Od stycznia zaplanowano zwiększenie liczby godzin specjalistów z uwagi na bardzo duże zainteresowanie mieszkańców.

Wymienione powyżej zadania były finansowane z budżetu Gminy Dobrzany w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok.

Zezwolenia na sprzedaż detaliczną alkoholu

W 2023 r. wydano łącznie 3 zezwolenia na sprzedaż detaliczną alkoholu w tym:

- 1) 1 zezwolenie na sprzedaż alkoholu do 4,5% + piwo,
- 2) 1 zezwolenie na sprzedaż alkoholu od 4,5% do 18%,
- 3) 1 zezwolenie na sprzedaż alkoholu powyżej 18%;

Wygaszono łącznie 3 zezwolenia, w układzie jak wyżej.

7. Infrastruktura komunalna

7.1 Cmentarze

Gmina Dobrzany jest właścicielem trzech cmentarzy komunalnych, dwóch zlokalizowanych na terenie miasta Dobrzany przy ul. Cmentarnej oraz przy ul. Dworcowej, na którym znajduje się kolumbarium, oraz w sołectwie Lutkowo. Ich łączna powierzchnia wynosi 3,28 ha, a czynności związane z utrzymaniem cmentarzy komunalnych wykonywał podmiot - zarządca, któremu Gmina Dobrzany to zadanie zleciła w ramach umowy na dany rok kalendarzowy. Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Dobrzanach, została wprowadzona między innymi jednorazowa opłata za wjazd na teren cmentarzy, która wynosi 36,90 zł.

Remont Domu Pogrzebowego na cmentarzu komunalnym w Dobrzanach

W okresie zimowym zostały przeprowadzone prace budowlane, w wyniku których został wyremontowany budynek Domu Pogrzebowego na cmentarzu komunalnym w Dobrzanach. Odświeżone zostało wnętrze obiektu, jak i jego zewnętrzna część. Główne pomieszczenie zyskało nowe, niezbędne wyposażenie. Miernikiem w podjęciu decyzji o remoncie była chęć stworzenia godnych, na miarę dzisiejszych czasów, warunków dla odbycia uroczystości pogrzebowych.

Wartość wykonanych robót budowlanych: 344.400,00 zł, środki pozyskano z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

GROBONET

W okresie od 18 listopada do 21 grudnia 2022 roku cmentarze komunalne w Gminie Dobrzany zostały zinwentaryzowane oraz dodane do Ogólnopolskiej Wyszukiwarki Osób Pochowanych GROBONET.COM. Wyszukiwarka ta umożliwia odnalezienie grobów i osób pochowanych na cmentarzach komunalnych zlokalizowanych przy ul. Cmentarnej i ul. Dworcowej w Dobrzanach oraz w Lutkowie. Użytkownik może wyszukać osobę pochowaną, poprzez podanie takich danych jak: imię, nazwisko, datę urodzenia, datę śmierci bądź lokalizację grobu. Jako wynik otrzymujemy komplet informacji o osobie pochowanej, wraz z miejscem pochówku, dokładną mapą oraz fotografią nagrobka. Można sprawdzić również do kiedy opłacone jest miejsce pochówku lub zapalić wirtualny znicz na grobie najbliższych. W systemie są również umieszczane nekrologi, informujące o ceremonii pogrzebowej osób, które będą spoczywać na cmentarzach.

Renowacja cmentarza w Dobrzanach

Gmina Dobrzany zawnioskowała i otrzymała z II edycji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wsparcie w wysokości 190.000,00 zł na realizację zadania pn. „Renowacja z poprawą zagospodarowania terenu cmentarza komunalnego w Dobrzanach”.

Na terenie cmentarza znajdują się liczne ścieżki i alejki, które są w złym stanie technicznym. Brakuje również elementów małej architektury. Realizacja zadania stanowi odpowiedź na potrzebę poprawy stanu zagospodarowania jego terenu.

Wartość inwestycji: 200.000,00 zł

Dofinansowanie: 190.000,00 zł

Wkład własny: 10.000,00 zł

7.2 Nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy

1. Użytkowanie wieczyste

Oprócz przeznaczenia nieruchomości, stanowiących samorządowe mienie gminne w dzierżawę bądź najem, Gmina Dobrzany przeznaczone ma swoje nieruchomości w użytkowane wieczyste osobom fizycznym, jak i prawnym. W przeważającej większości są to nieruchomości, na których usytuowane są budynki garażowe i handlowe. Z tego tytułu dochód gminy wyniósł 19.973,05 zł.

W związku z realizacją wydanych w latach ubiegłych decyzji w trakcie przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności jest kilka nieruchomości, a dochód z ich przekształcania wyniósł 15.120,42 zł.

Gmina Dobrzany jest również użytkownikiem wieczystym nieruchomości stanowiących mienie Skarbu Państwa. Są to: dwie działki w miejscowości Dolice, jedna działka w miejscowości Bytowo, w Kozach i w Dobrzanach po 4 działki.

Gmina Dobrzany płaci corocznie na rzecz Skarbu Państwa, opłatę za użytkowanie wieczyste wyżej wskazanych nieruchomości, która łącznie wynosi 1880,78 zł.

2. Sprzedaż

Realizując zadania wynikające z ustawy o gospodarce nieruchomościami, Gmina Dobrzany uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby lokalnej społeczności i realizację zadań publicznych, rozdysponowuje swoje nieruchomości nie tylko pod dzierżawę bądź najem, ale również pod sprzedaż. W 2023 r. sprzedano ogółem 8 nieruchomości w tym:

- 1) gruntowe – 6,
- 2) lokalowe – 2.

Sprzedają w 2023 roku zostały objęte grunty i lokale mieszkalne, które z punktu widzenia realizowanych przez gminę zadań, były zbędne. Dochód ze sprzedaży wyniósł 213.724,50 zł.

3. Dzierżawa gruntów i najem

Gmina Dobrzany w 2023 roku dysponowała gruntami o powierzchni ok. 357,4776 ha, o łącznej wartości 12.154.378,58 zł, z czego 68,9130 ha wchodzi w teren miasta, 288,5646 ha w teren wiejski. Wychodząc naprzeciw zaspokajaniu potrzeb naszych mieszkańców, Gmina Dobrzany chętnie udostępnia nieruchomości ze swojego zasobu poprzez dzierżawę lub najem. W 2023 roku najwięcej zawarto umów dzierżawy gruntu z przeznaczeniem pod uprawę warzyw i kwiatów. Wiąże się to z tym, że wielu mieszkańców nie posiada swojego kawałka zielonej przestrzeni, gdzie mogą odpocząć na świeżym powietrzu czy stworzyć ogródek, który może stać się źródłem świeżych warzyw i owoców.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zawartych umów dzierżawy gruntów oraz najmu lokali użytkowych, stanowiących własność Gminy Dobrzany, które w 2023 roku zostały ponownie zawarte z dotychczasowym dzierżawcą/najemcą, bądź zawarte zostały po raz pierwszy.

Tabela. Zestawienie zawartych umów dzierżawy oraz najmu

Dzierżawa gruntu pod: (w sztukach)	uprawę warzyw	29	Najem lokalu użytkowego (w sztukach)	umowa na:		Forma zawieranych umów (w sztukach)	
	lokalizację komórki	7		do 1 roku	1	przetargowa	4

	lokalizację garażu	14		2 lata	1	bezprzetargowa	65
	inne	17					
Łącznie umów dzierżawy (szt)		67	Łącznie umów najmu (szt)		2		

Dochód Gminy Dobrzany z umów dzierżawy oraz najmu w 2023 roku wyniósł 239.523,86 zł, a wysokość czynszów wyliczono w oparciu o Zarządzenia Burmistrza Dobrzan w sprawie stawek czynszu za mienie gminne oraz cen i opłat za korzystanie z niektórych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej stanowiących mienie samorządowe Gminy Dobrzany, przy czym z początkiem każdego roku kalendarzowego czynsz dzierżawny / czynsz najmu jest waloryzowany o 3% w stosunku do czynszu obowiązującego w roku poprzedzającym.

Na wyżej wskazany dochód składa się również wysokość wpłat za wykup kwater na cmentarzach komunalnych w Dobrzanach oraz Lutkowie, która wyniosła 18.306,00 zł. Wysokość opłat za poszczególne kwatery reguluje załącznik nr 2 do Uchwały Nr IX/85/19 Rady Miejskiej w Dobrzanach z dnia 13 sierpnia 2019 roku w sprawie przyjęcia regulaminu Cmentarzy Komunalnych na terenie Gminy Dobrzany oraz ustalenia cennika opłat za korzystanie z tych cmentarzy i urządzeń cmentarnych.

Remont i przebudowa Urzędu Miejskiego w Dobrzanach

W 2023 r. Gmina Dobrzany otrzymała dofinansowanie na remont i przebudowę Urzędu Miejskiego w Dobrzanach z programu Polski Ład.

Wartość inwestycji: 4.000.000,00 zł

Dofinansowanie: 3.600.000,00 zł

Wkład własny: 400.000,00 zł

Wymiana źródeł ciepła wraz z montażem paneli fotowoltaicznych w świetlicy wiejskiej w miejscowości Kozy w Gminie Dobrzany

W drugiej połowie roku gmina zrealizowała projekt pn.: „Wymiana źródła ciepła wraz z montażem paneli fotowoltaicznych w świetlicy wiejskiej w miejscowości Kozy, w Gminie Dobrzany”, w ramach działania „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” Priorytet 4 "Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej", objętego Programem Operacyjnym "Rybnictwo i Morze", z wyłączeniem projektów grantowych.

Zadanie polegało na wymianie źródła ciepła z dotychczasowego kotła na paliwo stałe na pompę ciepła wraz z wymianą grzejników oraz montażu paneli fotowoltaicznych w świetlicy wiejskiej w Kozach.

Głównym celem zrealizowanego projektu było ograniczenie zużycia energii elektrycznej oraz przeciwdziałanie degradacji środowiska poprzez instalację urządzeń które stanowią odnawialne źródła energii. Konieczność ograniczania zużycia energii elektrycznej wynika z obowiązujących przepisów, a także wysokich kosztów ponoszonych przez gminę na utrzymanie obiektu.

Wartość całkowita zadania: 223.737,00 zł

Dofinansowanie: 142.324,73 zł (69,3712 % kosztów kwalifikowalnych)

Pozostałe środki w wysokości 81.412,27 pokryto z budżetu Gminy Dobrzany.

Budowa świetlic wiejskich w miejscowościach: Bytowo, Lutkowo i Sierakowo w Gminie Dobrzany

W 2023 roku kontynuowane były roboty budowlane, polegające na budowie świetlic wiejskich w miejscowościach: Bytowo, Lutkowo i Sierakowo. Budynki będą otoczone zagospodarowanym terenem, uzbrojone w odnawialne źródła energii oraz w pełni wyposażone.

Na realizację projektu pozyskano środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Wartość robót budowlanych: 2.987.670,00 zł

Dofinansowanie: 2.688.903,00 zł

Wkład własny: 298.767,00 zł

7.3 Utrzymanie czystości i porządku w mieście Dobrzany

Sprzątanie miasta

Od stycznia 2022 r. do zadań ZGK należy również utrzymanie zimowe ulic i chodników na terenie miasta, sprzątanie ich oraz koszenie poboczy i terenów zielonych należących do Gminy Dobrzany.

Na ten cel zakład otrzymał dotacje w kwocie 127.549,44 zł i 108.675 zł na utrzymanie dróg powiatowych. Prace były realizowane z wykorzystaniem zakupionego przez gminę sprzętu (zamiatarki i kosiarki Kubota).

Powierzchnia do koszenia - 40.577,9 m²

Powierzchnia dróg gminnych - 66.169,0 m²

Powierzchnia dróg powiatowych - 64.860,0 m²

7.4 Kształtowanie i pielęgnacja roślin

Zielenią na terenie miasta Dobrzany w ramach realizacji zamówienia w 2023 r. zajmował się wykonawca prowadzący firmę pn. Firma Usługowa Paweł Pilarski. Głównym zadaniem wykonawcy było utrzymanie i pielęgnacja rabat, klombów, skwerów kwiatowych oraz kwietników zlokalizowanych na terenie miasta Dobrzany. Wykonawca za cały okres trwania umowy tj. 7 miesięcy, otrzymał wynagrodzenie w wysokości 52.920 ,00 zł.

7.5 Gospodarka przestrzenna

Gmina Dobrzany posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, który jest zasadniczym dokumentem kształtującym politykę przestrzenną, gdzie opracowaniem objęte są tereny to 13512 ha.

Uchwałą Rady Miejskiej w Dobrzanych nr L/461/23 z dnia 20 lipca 2023 r. został przyjęty miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Dobrzany w rejonie ul. Stargardzkiej i ul. Spółdzielczej, mający na celu wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

Rada Miejska w Dobrzanach uchwałą nr L/462/23 z dnia 20 lipca 2023 r. zatwierdziła zmianę aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dobrzany w rejonie ul. Szkolnej. Przekształcenie planu ma charakter częściowy i obejmuje teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku braku planu miejscowego, zmiana zagospodarowania terenu odbywa się w drodze decyzji o ustaleniu warunków zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego. W raportowanym roku wydano 29 decyzji o warunkach zabudowy oraz 3 decyzje o lokalizację inwestycji celu publicznego. Zwykle decyzje dotyczyły zabudowy mieszkaniowej, zmiany sposobów użytkowania budynków oraz budowy instalacji fotowoltaicznych.

W opisywanym roku wydano 1 decyzję odmowną oraz 2 zmiany decyzji. W drodze postanowienia wydano 4 opinie dotyczące wstępnego podziału nieruchomości. Ponadto, na wnioski zainteresowanych wydano, 131 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w studium czy planie miejscowym, które przez wnioskodawców zostały przedłożone u notariusza, w bankach czy biurze geodezji.

7.6 Gospodarka mieszkaniowa

ZGK na dzień 31.12.2023 r. posiadał w administracji 44 lokale mieszkalne o pow. użytkowej ok. 2 tys. m² w tym:

- 1) 4 mieszkania w 4 budynkach komunalnych,
- 2) 4 mieszkania w 3 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, -tzn. – gdzie wspólnoty mają zarządcę i ZGK płaci za udział gminy w danej wspólnocie składki uchwalone przez wspólnotę (na eksploatację i FR),
- 3) 18 lokali w najmie socjalnym w 3 budynkach:
  - 12 lokali w najmie socjalnym w 2 budynkach w Szadzku
  - 6 lokali w najmie socjalnym w Dobrzanach przy ul. Jana Pawła II 22
- 4) 18 mieszkań w 17 budynkach na prawach współwłasności.

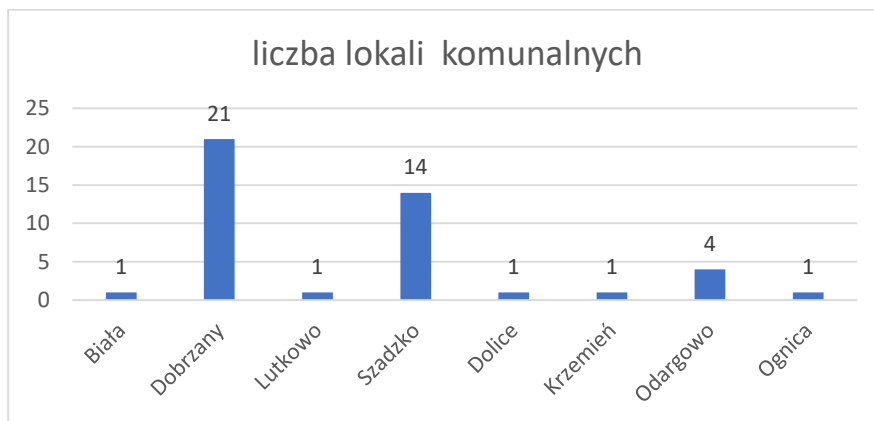
W lokalach komunalnych zameldowanych jest 140 osób, średnia pow. mieszkania komunalnego wynosi ok 41,00 m². Ponadto w administracji znajdują się:

- 1 lokal użytkowy,
- ok 23 pomieszczeń gospodarczych (garaże komórki itp.).

Dwa lokale komunalne znajdujące się w 2 budynkach wyposażonych w instalację centralnego ogrzewania,

do których dostarczane ciepło pochodzi z lokalnych kotłowni, opalanych gazem. Pozostałe budynki wyposażone są w etażowe centralne ogrzewanie lub piece kaflowe.

Liczbę lokali komunalnych w poszczególnych miejscowościach gminy, którymi administruje ZGK przedstawia poniższy wykres:

Obecnie stawka bazowa wynosi 2,70 zł/m²/m-c.

Od 2023 r. prowadzone są 3 postępowania sądowe w tym 2 o eksmisję z lokalu. Nakaz zapłaty w związku z zaległościami czynszowymi jest w doręczeniu komorniczym, kolejny w egzekucji komorniczej.

7.7 Gospodarka Wodno-Kanalizacyjna

Zadaniem statutowym Zakładu jest gospodarka wodno-kanalizacyjna Gminy Dobrzany.

W 2023 r. obowiązywały 2 ceny wody i ścieków w różnych okresach, zgodnie z taryfami zatwierdzonymi decyzją Regionalnego Dyrektora Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Wody Polskie. Nowe stawki obowiązują od dnia 18 sierpnia 2023 r.

Od dnia 18.08.2023 r. obowiązują nowe ceny wody i ścieków, zgodnie z taryfą zatwierdzoną decyzją Regionalnego Dyrektora Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie Państwowego Gospodarstwa Wodnego- Wody Polskie.

Taryfa zawiera 8 grup taryfowych dla wody i 4 grupy taryfowe dla ścieków. Ceny różnią się w zależności od rodzaju świadczonej usługi- (woda czy woda i ścieki), wyposażenia w wodomierz (lokalowy czy główny) oraz celu poboru wody.

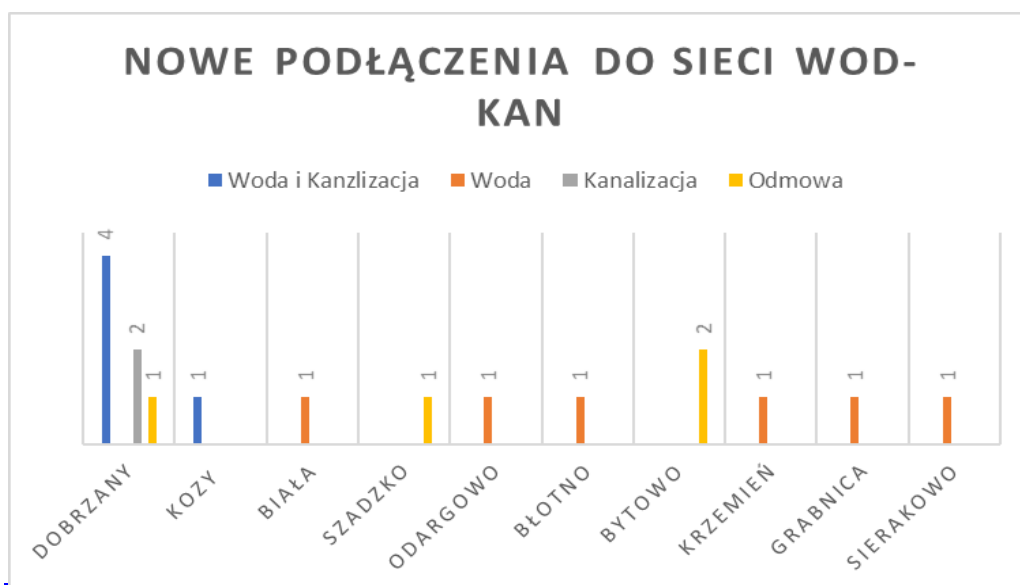
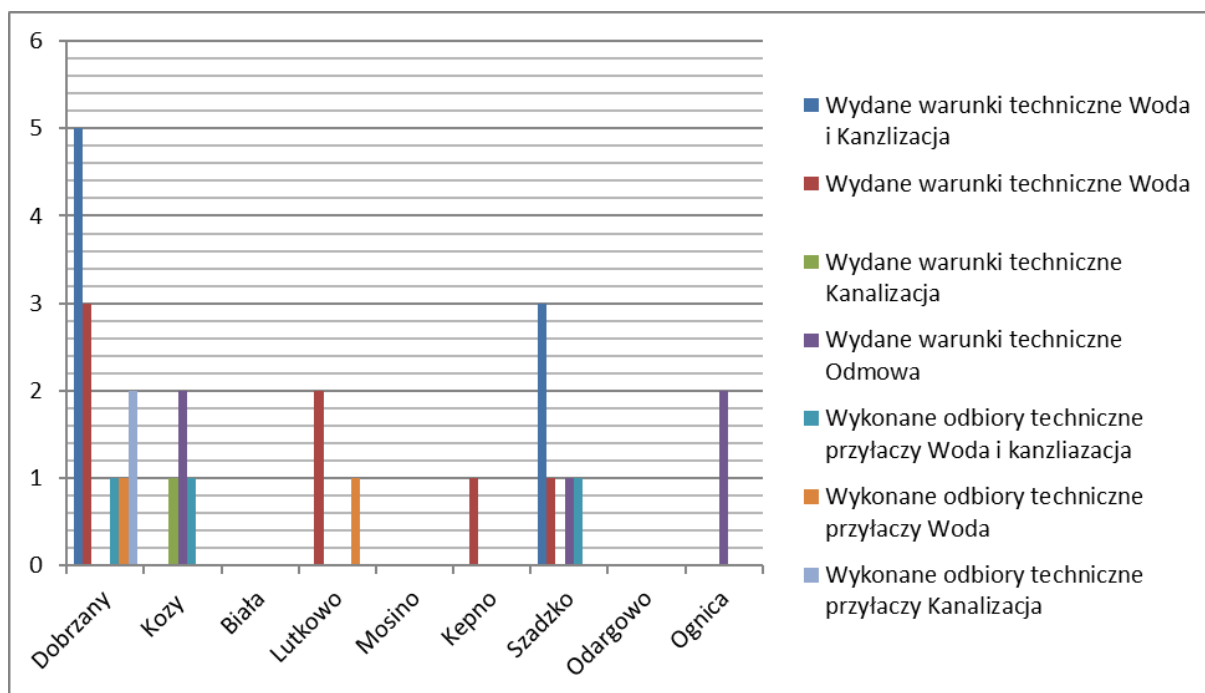
Dla większości mieszkańców korzystających tylko z zaopatrzenia w wodę cena wody wynosi 4,09 zł brutto – abonament 9,56 zł brutto. Natomiast dla większości mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej cena wody to 4,09 zł abonament 6,40 zł, cena ścieków 9,02 zł, abonament 8,12 zł.

Wszystkie grupy taryfowe opublikowane są na stronie gminy Dobrzany, BIP- ie Zakładu oraz Wód polskich <https://wodypolskie.bip.gov.pl/rzgw-w-szczecinie-taryfy/>

W 2023 ZGK otrzymał dotację z budżetu Gminy Dobrzany w wysokości 305.998,84 zł na funkcjonowanie zakładu z tytułu działalności wodno -kanalizacyjnej.

W 2023 roku Zakład Gospodarki Komunalnej w Dobrzanach wydał 26 warunków technicznych dla podłączenia do sieci wodnej i kanalizacyjnej: 8 przyłączy do wody i kanalizacji, 17 przyłączy do wody i 1 przyłącza kanalizacyjnego. Odmówiono w 20 przypadkach, w związku z brakiem niezbędnej infrastruktury bezpośrednio przy nieruchomości. Odebrano wykonane przyłącza do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; dla

8 nieruchomości. Wyżej wymienione dane w rozbiciu na miejscowości w Gminie Dobrzany przedstawia wykres:

Zgłoszenia usterek oraz awarie usuwane są na bieżąco, jak również różne niezgodności np. wskazań wodomierza, bądź nieodpowiedniego obciążenia.

Sprzedż wody i ścieków

W 2023 r. zostało wyfakturowane :

- 162.371 m³ wody średnio w miesiącu ok 13,5 tys.
- 94.786,64 m³ ścieków z gminy Dobrzany – tj. ok 7,9 tys. m³/mies.
- 41.559 m³ ścieków z gminy Marianowo – tj. ok 3,4 tys. m³/mies.

Od kilku lat występuje tendencja spadkowa w sprzedaży wody i odbiorze ścieków od mieszkańców Gminy Dobrzany.

Na poniższym wykresie zostały przedstawione przychody Zakładu z podziałem na rodzaj działalności w ujęciu procentowym.

Natomiast koszty zaprezentowane zostały w podziale na główne grupy wydatków ponoszonych przez ZGK.

W 2023 r. Gmina Dobrzany wykonała i przekazała do Zakładu w sieć kanalizacyjną dwie duże inwestycje. Zostały wybudowane:

- 1) przepompownia główna ścieków przy ul. Dworcowej w Dobrzanach -termin przekazania 31.08.2023 r. wartość inwestycji 1.028.594,70 zł- została

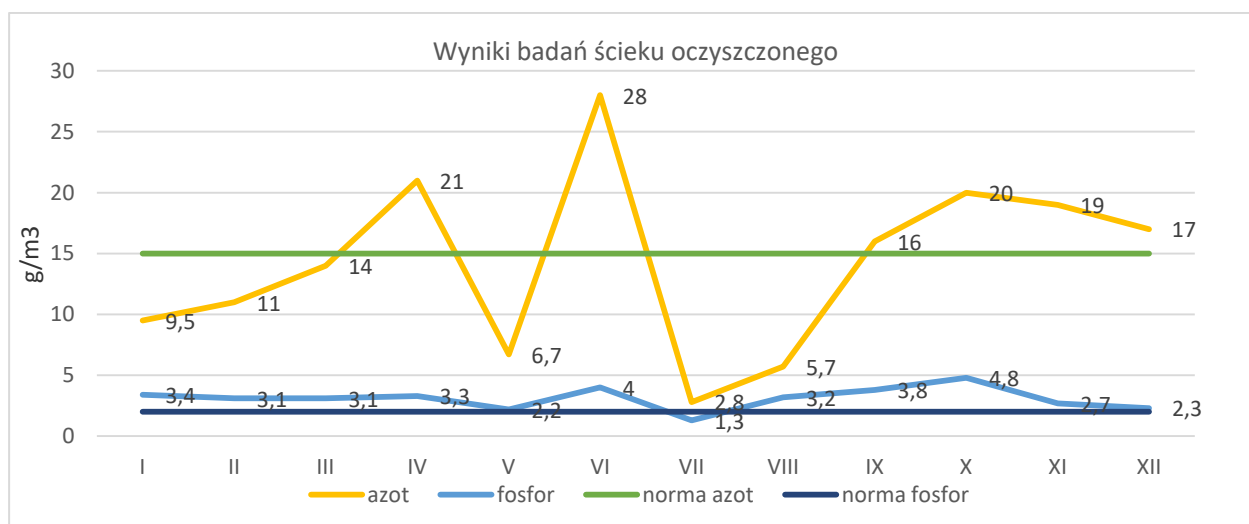
wybudowana nowa przepompownia ścieków, która zastąpiła dotychczasową wyeksploatowaną przepompownię w parku miejskim,

- 2) sieć kanalizacyjna w miejscowości Kozy o długości 580 m - termin przekazania 29.12.2023 r. wartość inwestycji 1.658.937,14 zł - nowa sieć zastąpi starą sieć kamionkową przy budynkach w Kozach od nr 17 do 24A.

Oczyszczalnia ścieków

Wybudowana w 1996 roku (pełny rozruch 1998 r.) oczyszczalnia ścieków w Dobrzanach w 2023 roku oczyściła 257 tysięcy m³ ścieków, w tym ok 135,5 tys m³ ścieków, za które nikt nie zapłacił tj wód infiltracyjnych i nielegalnej deszczówki. Podejmowane od 2019 r. działania sukcesywnie zmniejszają ilość podłączeń wód deszczowych do kanalizacji, jednocześnie największym problemem w tej kwestii zostają wody infiltracyjne i nieszczelne studnie kanalizacyjne.

Problemem jest zachowanie norm redukcji fosforu i azotu co przedstawia wykres wyników badań ścieku oczyszczonego.

Jest to związane z przestarzałą technologią zastosowaną na oczyszczalni ścieków w Dobrzanach oraz wyeksploatowanymi urządzeniami takimi jak pompy, zasuw, dmuchawy, mieszadła i dyfuzory. W 2015 roku w związku z pośrednim zrzutem ścieków oczyszczonych do jeziora priorytetowego w pozwoleniu wodno- prawnym podwyższono wymaganą redukcję maksymalnej wartości fosforu w odprowadzanych ściekach (Fosfor - zmiana z 5 mg/dm³ na 2 mg/dm³, Azot - zmiana z 30 mg/dm³ na 15 mg/dm³), co wymaga utrzymywania bardzo wysokiego reżimu technologiczno-eksploatacyjnego.

W grudniu 2023 r., w związku z nieprzestrzeganiem wymogów pozwolenia wodnoprawnego podczas kontroli z 2019 r. na ZGK została nałożona kara przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie w wysokości 3.301.477,00 zł . Zakład Gospodarki Komunalnej w Dobrzanach zaskarżył decyzję WIOŚ do Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sprawa czeka na rozstrzygnięcie.

Najpoważniejsze problemy związane z eksploatacją oczyszczalni ścieków w Dobrzanach:

1. Na głównej przepompowni P2, kraty mechaniczne zostały zdekompletowane i pozostają tylko ruszty łukowe obsługiwane ręcznie, natomiast 2 pompy które powinny być przytwierdzone na sprzęgu do dna pompowni podwieszane są na łańcuchach i węzłach elastycznych. Niewystarczająca sprawność pomp powoduje zapychanie się rurociągu tłoczego DN 300.
2. Brak dokładnego pomiaru dopływających ścieków oraz pH, utrudnia wcześniejsze reagowanie na wzrosty przepływu lub dopływu niebezpiecznego ścieku.
3. Napowietrzanie na piaskowniku jest nie efektywne przez brak odrębnego zasilania i zastosowane dyfuzory talerzowe.
4. Nieszczelności na dyfuzorach w komorze napowietrzania na pierwszym ciągu.
5. Brak pomiarów PH, redox i pozostałych parametrów technologicznych.
6. Brak sterowania, pompy oraz sprzęgu na przepompowni płucznej zaprojektowanej w celu płukania odpływów z osadników wstępnych i wtórnych.
7. Brak pomiarów pH i temperatury na Wydzielonej Komorze Fermentacji Otwartej.
8. Brak uszczelnienia, warstwy filtracyjnej i drenażu na poletkach osadowych.
9. Przepompownia odcieków, ścieków dowożonych i ścieków własnych zdekompletowana, pompa wisi na łańcuchu, a ściek tłoczony jest węzłem elastycznym. Działa tylko jedna komora, brak możliwości spustu osadów ze zbiorników sedymentacyjno-napowietrzających.
10. Wyśłużone dmuchawy rok produkcji 1993 r. W 2018 roku poddano regeneracji 2 sztuki. W 2022 ponownie własnymi środkami wyremontowano dwie dmuchawy. Aktualnie sprawne są 3 z 3 dmuchaw głównych.
11. Brak sondy pH w komorze przepływomierza
12. Brak chodników, wyeksploatowana droga dojazdowa do stacji zlewczej i poletek, brak drogi dojazdowej na główną przepompownię P2
13. Brak automatyki do kontroli i sterowania pracą oczyszczalni (cała szafa sterownicza wraz z oprogramowaniem uległo uszkodzeniu w 2011 roku i nie została odtworzona)
14. Brak podestów w komorach zasuw przy osadnikach wstępnych i wtórnych
15. Pionowa konstrukcja osadników wtórnych uniemożliwia skuteczne zbieranie piany zawieszin i flotującego osadu.
16. Przystarzała stacja zlewczą, w której coraz częściej zdarzają się poważne awarie oprogramowania.

Przystarzała technologia, braki w aparaturze kontrolno-pomiarowej, brak komputerowego systemu sterowania oraz znaczne wahania w ilości i jakości ścieku surowego znacząco utrudniają utrzymanie stałych parametrów pracy oczyszczalni.

Wykaz wykonanych prac renowacyjno-modernizacyjnych:

- 1) odwodniono 1165 m³ przefermentowanego osadu zmagazynowanego na WKFO,
- 2) wywieziono odpady powstałe na oczyszczalni (skratki – 4,88 Mg i odpady z piaskownika – 4,06 Mg),
- 3) zamontowano punkt czerpania wody między osadnikami wstępnymi,
- 4) usprawniono mechanizm płukania sita za zagęszczacza prasy do osadu,
- 5) zmieniono sposób usuwania osadu nadmiernego z P11 na komorę szybkiego wolnego mieszania,

- 6) uruchomiono nieczynny rurociąg tłoczny z przepompownia P2 DN 150 czym poprawno samooczyszczenie rurociągu,
- 7) wykonano rozruch technologiczny drugiego ciągu na oczyszczalni, czym zwiększono ilość osadu oczyszczającego ścieki (oczyszczalnia stała się mniej czuła na zmiany w ilości i jakości ścieku dopływającego),
- 8) wykonano i uruchomiono nowy system mieszania na komorze beztlenowej drugiego ciągu,
- 9) wykonano nowe podłączenie do pompy recyrkulacji wewnętrznej na drugim ciągu,
- 10) uruchomiono zasuwę i wykonano nowy mechanizm umożliwiający bezpośrednie zakręcanie i odkręcanie zasuw między komorą rozdziału a drugim osadnikiem wtórnym,
- 11) odmalowano barierki nad osadnikami wstępnymi oraz między reaktorami,
- 12) wykonano nowe pokrycie dachu i odmalowano pokrywy przepompowni ścieku dowożonego P16,
- 13) naprawiono pokrycie dachu na budynku chemicznym,
- 14) zwiększono przelewy awaryjne na piaskowniku i między osadnikami wstępnymi i reaktorem,
- 15) wykonano nowy mechanizm zapobiegania odpływaniu piany i flotującego osadu z odsadnika wtórnego,
- 16) oczyszczono z zalegających odpadów i piasku dwie komory szybkiego wolnego mieszania,
- 17) uruchomiono napowietrzanie na komorach szybkiego wolnego mieszania.

7.8 Stan sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Gmina Dobrzany posiada 6 stacji uzdatniania wody w miejscowościach Kozy, Biała, Lutkowo, Szadzko, Ognica, Sierakowo oraz 2 stacje podnoszenia ciśnienia w Bytowie i Sierakowie.

Długość czynnej sieci wodociągowej należącej do Gminy Dobrzany w 2023 r. wynosiła ok. 49,30 km.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej należącej do Gminy Dobrzany na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła ok. 16,00 km.

Dostęp do sieci wodociągowej posiada 99% mieszkańców Gminy, do sieci kanalizacyjnej 67,15 % mieszkańców Gminy.

W grudniu odebrano opracowaną dokumentację Programu Funkcjonalno – Użytkowego wraz z szacunkowym kosztorysem dla zadania inwestycyjnego pn. ”Przebudowa/rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Dobrzanach” w ramach “Modernizacji oczyszczalni ścieków w Dobrzanach”.

W ramach zadania zostanie zrealizowana budowa nowej przepompowni ścieków sanitarnych wraz z rurociągiem tłocznym jak również budowa nowego reaktora SBR z obiektami towarzyszącymi, sieciami, drogami, placami i ogrodzeniem, zasilaniem energetycznym i AKPiA, remontem i rozbudową budynku administracyjno-socjalnego i energetycznego, remontem istniejących obiektów w zakresie ich dalszego użytkowania,

zakup wysokociśnieniowego urządzenia do hydrodynamicznego czyszczenia kanalizacji, zakupem nowego agregatu prądotwórczego, zakupem kołowej ładowarki teleskopowej oraz pracami rozbiórkowymi fragmentów sieci i obiektów ulegających likwidacji.

Budowa przepompowni przy ul. Dworcowej w Dobrzanych

W roku 2023 oddano do użytkowania budowlę w postaci przepompowni ścieków zrealizowanej w ramach inwestycji pn. „Budowa przepompowni przy ul. Dworcowej w Dobrzanych”. W ramach inwestycji została wybudowana przepompownia ścieków sanitarnych typu suchego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną – rurociąg tłoczny, rurociąg grawitacyjny oraz studnie rewizyjne. Teren przepompowni został utwardzony kostką betonową, ogrodzony oraz oświetlony. Praca przepompowni jest teraz sterowana automatycznie i stale monitorowana. Celem projektu był bezawaryjny transport ścieków bytowych z północnej części Dobrzanych do oczyszczalni ścieków oraz zwiększenie przepustowości tego odcinka sieci kanalizacyjnej.

Na realizację zadania Gmina otrzymała krajowe środki w wysokości 900.000,00 zł na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji.

Koszt wykonania robót budowlanych: 983.103,25 zł

Wartość całkowita zadania: 1.028.594,70 zł

Różnica została pokryta z budżetu gminy.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kozy w Gminie Dobrzany

Z początkiem 2023 roku Gmina Dobrzany rozpoczęła realizację rocznej inwestycji pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kozy w Gminie Dobrzany”.

Realizacja zadania zapewniła możliwość bezawaryjnego transportu ścieków bytowych z północnej części Kóz do oczyszczalni ścieków, a także wyeliminowanie infiltracji wód gruntowych do rurociągu.

Projekt został dofinansowany z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Edycja III PGR.

Wartość robót budowlanych: 1.596.544,10 zł

Dofinansowanie: 1.564.613,22 zł

Wkład własny: 31.930,88 zł

Wartość całkowita zadania: 1.658.937,14 zł

Przyłącze wodne dla Rodzinnych Ogrodów Działkowych

Rodzinne Ogródki Działkowe otrzymały wykonane przez Gminę Dobrzany przyłącze wodne służące mieszkańcom Dobrzanych. Koszt przyłącza 16.000,00 zł.

Infrastruktura Wodociągowo-kanalizacyjna jest zarządzana przez zakład budżetowy Gminy Dobrzany – Zakład Gospodarki Komunalnej w Dobrzanych.

Dostarczanie wody

Woda dostarczana mieszkańcom Gminy Dobrzany wydobywana jest z 6 ujęć zlokalizowanych w miejscowościach: Kozy, Ognica, Szadzko, Lutkowo, Biała oraz Sierakowo.

W 2023 roku wystąpił 1 przypadek pogorszenia się jakości wody:

11.12.2023 r. – na SUW Biała wykryto zwiększoną mętność, po przeprowadzaniu czyszczenia aeratorów i filtrów oraz dezynfekcji i płukaniu sieci, parametr wrócił do normy.

W 2023 roku nie występowały zamknięcia ujęcia wody, ani warunkowe dopuszczenie wody do spożycia na stacjach uzdatniania wody obsługiwanych przez Zakład Gospodarki komunalnej w Dobrzanych.

Raporty z wyników badań udostępniane są w biurze Kierownika ds. Technicznych na terenie oczyszczalni ścieków w Dobrzanych (ul. Daleka 3, 73-130 Dobrzany) oraz na stronie internetowej gminy Dobrzany w zakładce Zakładu Gospodarki Komunalnej w Dobrzanych (www.dobrzany.pl). Dodatkowo na stronie udostępniane są orzeczenia o jakości wody produkowanej i dostarczanej z urzędzeń wodociągowych.

Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Kozy

Stan techniczny urządzeń: w budynku stacji uzdatniania w roku 2016 zainstalowano jeden nowy odżelaziacz wraz z instalacją, armaturą i mieszaczem dynamicznym. Pozostałe instalacje i urządzenia pochodzą z lat 70-tych i 80-tych. Ich stan techniczny wymusza sukcesywną wymianę reszty armatury i urządzeń. Elewacja i pomieszczenia w budynku stacji uzdatniania nadają się do remontu. Korekty wymaga kanał kanalizacji odprowadzający wody popłuczne.

Wykaz wykonanych prac renowacyjno-modernizacyjnych:

- 1) odmalowano wewnątrz budynku SUW,
- 2) odmalowano filtry pionowe i hydrofory w SPC i SUW,
- 3) położone nowe pokrycie dachowe na budynku agregatu,
- 4) przeprowadzono płukanie wodomierza w studni nr 1,
- 5) zamontowano nowy zawór zwrotny między hydroforami, a filtrami ,
- 6) uruchomiono baterie kondensatorów,
- 7) usprawniono mechanizm odpowietrzania zbiorników filtrów,
- 8) uruchomiono wodomierz wody technologicznej,
- 9) oczyszczono kanalizację deszczową
- 10) uruchomiono nowe przyłącze kanalizacyjne w celu odprowadzania wód popłucznych do przepompowni

Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Ognica:

Stan techniczny urządzeń: instalacja i zbiorniki są w ciągłym użytku od końca lat 70-tych. Zbiornik na wodę uzdatnioną filtr pospieszny oraz dwa filtry pionowe są skorodowane. Nieznany jest stan wnętrza filtrów pospiesznych, w trakcie kolejnej kontroli wewnętrznej UDT, zbiornik zostaną sprawdzone od środka. Elewacja na budynku stacji uzdatniania wymaga remontu. Zbiornik na wodę wymaga renowacji.

Na stacji zamontowano zestaw nowych pływaków w nowym zbiorniku wody uzdatnionej

Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Szadzko

Stan techniczny urządzeń: instalacja i zbiorniki są w ciągłym użytku od końca lat 70-tych. Ich stan techniczny wymaga sukcesywnych wymian armatury i urządzeń. Filtr pionowy nr 1 ma uszkodzoną dennicę co powoduje dwukrotnie większe zużycie wody do płukania.

Posadzka betonowa popękana, widoczne liczne rysy i ubytki.

Wykaz wykonanych prac renowacyjno-modernizacyjnych:

- 1) naprawiono część pokrycia dachowego,
- 2) zmieniono lokalizacje zawór zwrotny oraz wodomierza,
- 3) usprawniono działanie zaworu zwrotnego

Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Lutkowo:

Stan techniczny urządzeń: instalacja i $\frac{3}{4}$ zbiorników są w ciągłym użytku od połowy lat 70-tych. Ich stan techniczny wymusza sukcesywną wymianę armatury i urządzeń w tym sprężarki. Niedostateczna przepustowość kanalizacji wód popłucznych oraz niedrożny rów melioracyjny zamknięty na działkach sąsiednich powoduje ich chwilowe zalewanie.

Wykaz wykonanych prac renowacyjno-modernizacyjnych:

- 1) odmalowano filtry oraz wnętrze budynku SUW,
- 2) wyczyszczono zawór zwrotny i wodomierz między filtrami a hydroforami.

Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Biała

Stan techniczny urządzeń: instalacje i urządzenia pochodzą z końca lat 80-tych. Ich stan techniczny wymusza sukcesywne wymiany armatury i urządzeń. Brakuje pompy w studni nr 2. Elewacja na budynku oraz dach wymaga remontu (na części dach znajduje się azbest)

Wykaz wykonanych prac renowacyjno-modernizacyjnych:

- 1) wykonano nowe pokrycie dachowe,
- 2) odmalowano zbiorniki filtrów pionowych oraz hydrofory,
- 3) odmalowano wnętrze budynku SUW.

Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Sierakowo

Stan techniczny urządzeń: instalacja i zbiorniki są w ciągłym użytku od końca lat 80-tych.

Na stacji odmalowano wnętrze budynku SUW,

Stacja Podnoszenia Ciśnienia w miejscowości Bytowo:

Stan techniczny urządzeń: instalacja, pompy i automatyka są w ciągłym użytku od roku 2006. Wymiany wymaga instalacja sterująca pracą pomp z jednoczesnym wpięciem do systemu monitoringu.

Wykaz wykonanych prac renowacyjno-modernizacyjnych:

- 1) zamontowano nowe większe naczynie przeponowe niwelujące uderzenia hydrauliczne na sieci,
- 2) wymieniono na większą pompę na zestawie hydroforowym.

Stacja Podnoszenia Ciśnienia w miejscowości Sierakowo:

Stan techniczny urządzeń: instalacja, pompy i automatyka są w ciągłym użytku od roku 2009 i są w dobrym stanie technicznym.

Na stacji wymieniono uszkodzony przetwornik ciśnienia.

Sieć wodociągowa:

W gminie Dobrzany woda dostarczana jest za pośrednictwem 49,3 km sieci wodociągowej. Sieć zbudowana jest w większości z rur PVC oraz żeliwa i stali. Na sieci znajdują się 163 hydranty, z czego 68 sztuk wymaga naprawy a 12 zakwalifikowanych zostało do wymiany. Wykaz wykonanych prac konserwacyjno-modernizacyjnych :

- 1) dwukrotnie przeprowadzono płukanie całości sieci wodociągowej,
- 2) wymieniono 119 wodomierzy,
- 3) poprawiono 1 podejście do studni wodomierzowej.

Awarie

W 2023 r. w trakcie użytkowania sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej oraz stacji uzdatniania wody oraz oczyszczalni ścieków usunięto awarie na:

- 1) Przepompowni ścieków – 10,
- 2) Sieć wodociągowej – 12,
- 3) Sieć kanalizacyjna – 11,
- 4) Przyłączy wodociągowych – 3,
- 5) Pracy oczyszczalni ścieków w Dobrzanach – 3,
- 6) Pracy Stacji Uzdatniania Wody – 7,

Nie wyszczególniano awarii pomp na przepompowniach ścieków spowodowanych zapchaniem wirników znaczną ilością jednorazowych chusteczek. Głównie na przepompowni w parku oraz przydomowych przepompowniach bez zdalnego monitoringu.

Wiele urządzeń poddano naprawom.

Zakupiono również niezbędne urządzenia do funkcjonowania Zakładu Gospodarki Komunalnej.

W związku ze stanem technicznym sieci wod-kan oraz oczyszczalni ścieków gospodarka wodno-ściekowa na terenie Gminy Dobrzany w najbliższych latach wymagać będzie gruntownych modernizacji co wiąże się z bardzo dużymi nakładami finansowymi.

Niezbędne inwestycje:

- 1) gruntowna modernizacja Oczyszczalni wraz z pilną przebudową zrzutu ścieków do wód płynących, a nie do jeziora – oczyszczalnia posiada pozwolenie wodno-prawne do 2025 r. Nowego nie otrzymamy z rzutem ścieków oczyszczonych do jeziora. Szacowany koszt modernizacji oczyszczalni to ok. 30 mln zł,
- 2) modernizacja wszystkich stacji uzdatniania wody lub przebudowa sieci wodociągowych i pozostawienie tylko trzech „dużych” stacji w Kozach, Ognicy i Szadzku i ich modernizacja,
- 3) zakup sito-piaskownika na oczyszczalni – ok 250 tys.,
- 4) modernizacja stacji zlewczej – ok 50 tys.,
- 5) sukcesywna wymiana dmuchaw – ok 50 tys./ sztuka.

7.9 Infrastruktura drogowa

W raportowanym roku wykonano:

- 1) w miejscowości Biała, w pobliżu stawu wyremontowano drogę kamienną wraz z uzupełnieniem ubytków płytami. Koszt remontu wyniósł 39.436,26 zł. Środki pochodzą z budżetu Gminy Dobrzany;
- 2) w miejscowości Kępno drogę przy kościele utwardzono kamieniem. Koszt robót 49.584,90 zł pokryty z budżetu Gminy Dobrzany;
- 3) dokonano naprawy i wyrównania tłuczniem dróg wewnętrznych w miejscowościach Błotno, Sierakowo, Odargowo, kol. Ognica i Kozy, długość naprawianych dróg ok. 400 m.

Remont dróg asfaltowych na terenie gminy gruzem i emulsją wyniósł 18.204 zł.

Transport publiczny

Transport publiczny wykonany był przez firmę usługową Krzysztof Dąbek. Dowóz do Stargardu funkcjonuje w oparciu o podpisane porozumienia z gminami Suchań i Marianowo. Koszt zadania stanowi kwotę 18.575,79 zł i pokryty był z budżetu gminy.

Budowa i przebudowa czterech dróg na terenie Gminy Dobrzany

W połowie 2022 roku podpisana została umowa na realizację zadania „Budowa i przebudowa dróg w Gminie Dobrzany w miejscowościach: Szadzko, Lutkowo, Odargowo i Sierakowo”.

Do projektu zostały wybrane odcinki dróg w Gminie Dobrzany, które są najczęściej użytkowane, a po których poruszanie stanowiło poważne utrudnienia dla mieszkańców. Zadanie zakończyło się na początku sierpnia 2023 r., a w ramach projektu zostały zrealizowane następujące inwestycje:

- 1) Budowa drogi gminnej w miejscowości Sierakowo w Gminie Dobrzany,
- 2) Przebudowa gminnej drogi w Lutkowie w Gminie Dobrzany,
- 3) Budowa drogi gminnej w miejscowości Odargowo w Gminie Dobrzany,
- 4) Budowa układu drogowego w miejscowości Szadzko w Gminie Dobrzany.

Wartość wykonanych robót budowlanych: 4.047.228,58zł

Dofinansowanie: 3.844.971,65zł – środki pozyskano z programu Polski Ład. Edycja I.

Wkład własny: 202.366,93 zł

Wartość całkowita zadania:

Budowa drogi gminnej w miejscowości Sierakowo w Gminie Dobrzany - 816.283,41 zł

Przebudowa gminnej drogi w Lutkowie w Gminie Dobrzany - 991.543,73 zł

Budowa drogi gminnej w miejscowości Odargowo w Gminie Dobrzany - 564.444,60 zł

Budowa układu drogowego w miejscowości Szadzko w Gminie Dobrzany - 1.770.209,92 zł

Przebudowa drogi na odcinku od drogi powiatowej 1734Z do Lutkowa

Gmina realizowała projekt „Przebudowa drogi na odcinku od drogi powiatowej 1734Z do Lutkowa”. Stan przedmiotowej drogi był fatalny i od wielu lat był bołączką dla mieszkańców, którzy dojeżdżają tą drogą do szkół i pracy. Ubytki w jezdni były tak znaczne, że po opadach deszczu droga była podmywana od wewnątrz, co prowadziło do dalszego pogłębiania się dziur w jezdni i pękania asfaltowej jezdni.

Z uwagi na fakt, że droga należy do kategorii dróg powiatowych i jest zarządzana przez Powiat Stargardzki, Gmina Dobrzany zawarła porozumienie z powiatem w celu aplikowania o środki do Programu Inwestycji Strategicznych, a w przypadku pozyskania środków i przeprowadzenia modernizacji drogi, Gmina zadeklarowała również przejęcie od Powiatu tej drogi na swój zasób dróg gminnych w celu jej dalszego utrzymywania. Obecnie trwa procedura przejęcia drogi.

Projekt został zrealizowany z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Edycja II.

Wartość wykonanych robót budowlanych: 4.407.936,87 zł

Dofinansowanie: 4.187.540,02 zł

Wkład własny: 220.396,85 zł

Wartość całkowita zadania: 4.459.371,01 zł

Utwardzenie placu przy ul. Dworcowej w Dobrzanach

Z początkiem drugiej połowy roku gmina rozpoczęła realizację zadania polegającego na zagospodarowaniu terenu przy cmentarzu komunalnym w Dobrzanach.

Już w połowie sierpnia dokonany został odbiór I etapu robót polegających na utwardzeniu kostką brukową betonową placu przy ul. Dworcowej. Ta część zadania w całości została sfinansowana z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, w ramach oszczędności z finansowanych wcześniejszych inwestycji.

Pod koniec października został zrealizowany II drugi etap inwestycji, polegający na poszerzeniu nawierzchni utwardzonej a także nasadzeniu zieleni. Etap ten finansowany był z budżetu Gminy Dobrzany.

Wartość robót budowlanych I etapu: 546.950,00 zł

Wartość robót budowlanych II etapu: 119.944,09 zł

Wartość nasadzeń zieleni: 29.766,00 zł

Wartość całkowita zadania: 708.660,09 zł

Utwardzenie kostką brukową betonową końcowego odcinka ulicy Lipowej

W połowie lipca zakończona została inwestycja budowy końcowego odcinka ul. Lipowej w Dobrzanach. Zadanie polegało na utwardzeniu terenu kostką betonową. Był to ostatni do wykonania odcinek sieci ulic na tzw. „osiedlu Majowym”, w ramach posiadanej dokumentacji technicznej. Inwestycja została sfinansowana z budżetu gminy.

Wartość całkowita zadania: 144.187,27 zł

7.10 Oświetlenie ulic

Na terenie Gminy Dobrzany oświetlenie terenów w przestrzeni publicznej obejmuje 638 punktów oświetleniowych należących i konserwowanych częściowo przez firmę ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. oraz częściowo przez Gminę Dobrzany.

Koszt rocznej konserwacji oświetlenia ulicznego wykonanej przez firmę Enea Oświetlenie za cały 2023 r. wyniósł 189.423,06 zł w całości finansowany z budżetu gminy.

Koszt zakupionej energii elektrycznej wraz z kosztami dystrybucji na potrzeby oświetlenia przestrzeni publicznej w Gminie Dobrzany wyniósł 303.771,33 zł – finansowanie budżet gminy.

Gmina Dobrzany w opisywanym roku, w ramach poprawy jakości i efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego, dokonała wymiany 294 szt. opraw sodowych na energooszczędne oprawy typu LED na terenie miejscowości Dobrzany i Błotno, kosztem 436.145,70 zł. Zadanie było finansowane z programu Polski Ład.

W 2023 r. zakończono prace związane z inwestycją pn. „Budowa instalacji oświetlenia drogowego na ul. Stargardzkiej w Dobrzanach” oraz “Oświetlenie drogowe na os. Majowe – ul. Lipowa w Dobrzanach” kosztem 97.868,93 zł. Środki pochodziły z budżetu gminy. W ramach inwestycji Gmina Dobrzany powiększyła ilość własnego majątku oświetleniowego o 13 słupów z oprawami LED.

Kosztem 49.852,50 zł zakupiono lampy solarne z oprawami typu LED – 4 szt. do miejscowości Odargowo oraz 1 szt. do miejscowości Sierakowo. Zakup realizowano z budżetu gminy.

Wynajem oświetlenia świątecznego w okresie bożonarodzeniowym na terenie miasta Dobrzany kosztował 18.426,38 zł.

8. Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych

W 2023 roku Gmina Dobrzany posiadała pięć jednostek organizacyjnych tj.:

- 1) Urząd Miejski
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej
- 3) Zespół Szkół Publicznych,
- 4) Gminną Bibliotekę Publiczną w Dobrzanach (instytucja kultury)
- 5) Zakład Gospodarki Komunalnej w Dobrzanach (zakład budżetowy)

W skład Zespołu Szkół Publicznych wchodziły następujące placówki oświatowe:

- 1) Szkoła Podstawowa,
- 2) Przedszkole.

Gmina Biblioteka Publiczna posiadała 1 filię w miejscowości Krzemień.

Zatrudnienie w poszczególnych jednostkach kształtowało się następująco:

- 1) Urząd Miejski przeciętnie 23 osoby,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej 12 osób,
- 3) Zespół Szkół Publicznych 42 nauczycieli oraz 10 osób administracji i obsługi,
- 4) Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzanach 3 osoby, w tym 1 osoba w filii,
- 5) Zakład Gospodarki Komunalnej w Dobrzanach 9 osób.

Wszystkie wymienione powyżej, jednostki realizowały swoje zadania statutowe, a ich działalność została opisana odpowiednio:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w obszarze pn. „Pomoc społeczna”,
- 2) Zespół Szkół Publicznych w obszarze pn. „Oświata i wychowanie”,
- 3) Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzanach w obszarze pn. „Kultura, sport i rekreacja”,
- 4) Zakład Gospodarki Komunalnej w Dobrzanach w obszarze pn. „Infrastruktura komunalna”.

Urząd, jak każdego roku, realizował swoje stałe zadania, wynikające z przepisów ustrojowych oraz ustaw szczególnych. Struktura organizacyjna jest niezmienna od wielu lat.

Ogółem na dzień 31 grudnia 2023 r. w Urzędzie Miejskim w Dobrzanach zatrudnionych było 23 pracowników w ramach stosunku pracy (jedna osoba w wymiarze ½ etatu).

Niektóre zadania realizowane są w ramach umów cywilnoprawnych:

- 1) służba bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) informacja niejawna,
- 3) ochrona danych osobowych,
- 4) kierowca OSP,
- 5) gospodarz obiektów sportowych,
- 6) obsługa prawna,
- 7) instruktor chóru, zespołu muzycznego Biesiada,
- 8) obsługa PSZOK,
- 9) obsługa koparki, ciągnika.

W 2023 roku, oprócz stałych zadań, urząd realizował nowe, wymagające dużego wkładu pracy i zaangażowania.

Dużym wyzwaniem była sprzedaż węgla dla gospodarstw domowych po cenach preferencyjnych.

Bez przygotowania, zaplecza, służb technicznych, wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Gmina Dobrzany podjęła się tego wyzwania.

W grudniu 2022 r. Gmina Dobrzany przystąpiła do sprzedaży węgla w ramach rządowego programu zakupu paliwa dla gospodarstw domowych, od gminy w preferencyjnej cenie 2.000,00 zł za 1 tonę. Zgodnie z ustawą o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych, sprzedaż była kontynuowana i prowadzona miała być do dnia 30 kwietnia 2023 r. Po zmianie ustawy oraz wprowadzeniu tzw. *sprzedaży końcowej*, która na terenie gminy prowadzona była do dnia 31 lipca 2023 r. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Aktywów Państwowych, po 31 lipca 2023 r., niesprzedany przez gminę węgiel pozyskany w ramach tzw. ustawy o preferencyjnym zakupie węgla należało potraktować jako mienie komunalne. Opierając się na tej wiedzy, gmina pozostały węgiel w łącznej ilości 13,73 ton (w tym: orzech 7,39 tony, groszek 6,34 tony), zakupiła na realizację zadań własnych. Przez cały okres sprzedaży surowiec trafił do 149 upoważnionych gospodarstw domowych (wydano łącznie ok. 280,25 ton paliwa stałego).

Realizacja uchwał podjętych przez Radę Miejską w Dobrzanych

W 2023 r. Rada Miejska w Dobrzanych odbyła 11 posiedzeń podczas których podjęła 102 uchwały – wg tabeli. 42 uchwały przekazano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego, z czego 30 uchwał to akty prawa miejscowego.

Obszar działania	Ilość podjętych uchwał	Wykonanych	W realizacji
Budżet i gospodarka finansowa	38	26	12
Gospodarka komunalna	22	20	2
Ochrona środowiska, odpady, gospodarka przestrzenna	9	3	6
Pomoc społeczna	19	12	7
Transport i drogi	1	1	0
Organizacyjne, intencyjne, działalność Rady Miejskiej	11	5	6
Oświata	2	0	2
Razem	102	67	35

Zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wszystkie uchwały zostały przekazane organom sprawującym nadzór merytoryczny tj.

Wojewodzie Zachodniopomorskiemu, a z zakresu spraw dotyczących budżetu i spraw finansowych Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie.

Ponadto wszystkie uchwały stanowiące prawo miejscowe przekazywane są kwartalnie Prokuratorze Rejonowej w Stargardzie.

Sposób realizacji ustanowionych przez Radę Miejską uchwał, w ogólnym ujęciu, został przedstawiony w części opisowej poszczególnych obszarów raportu.

Zakończenie

Wszystkim czytelnikom „Raportu o stanie Gminy Dobrzany za 2023 r.,” którzy dotarli do tego miejsca dziękuję za wytrwałość i uwagę. Dokument jest obszerny, ale jak wspomniałem na wstępie jest zarysem najważniejszych zadań realizowanych przez Gminę Dobrzany na przestrzeni całego 2023 r.

Jeszcze raz zapraszam do debaty, którą zapewnia art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.